

192.870

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

192870

OS
Országos Széchenyi

67. Akkor támadtak a' Magyar Újságírók. A' Magyar Újságok' története.

68. A' Magyar tudós társaságra akkori, és utóbbi törekedések.

69. Második Leopold, és mostan országló kegyes Királyunk alatt a' Magyar Literatura nagy előmenetelt tett.

70. A' Folyóirások számosan jelentek meg. Most azok meg szűntek.

71. Jutalmok által gerjesztettek a' Tudósok a' nyelvnek vizsgáltatására, és Magyar könyvek' irására.

72. Nyelvünknek nevezetesebb Grammaticusai. Révay Epochát tett.

73. A' Magyar Theátrum' története.

74. A' Haza törvényeinek Rendelése a' Magyar nyelv iránt.

75. Mennyire terjedt a' Magyar nyelv?

76. Kik ezen Században a' jelesebb Írók?

77. A' Magyar Literatura' gyarapodásának akadályai.

78. 'S Annak elő-segítő eszközei.

SEDECZIÁS, KESERVES JÁTEK:

Mellyet

Magyar Nyelven szerzett

KUNITS
FERENCZ,
Jesus Társaságának Szer-
zetes Papja.

KASSÁN,
Nyomtatott az Akadémiai betűkkel
1753-dik Esztendőben.

MÉLTÓSÁGOS
SZALAI
G R Ó F F
BARKÓCZI
FERENCZ

ÚRNAK:
EGRIPÜSPÓKNEK:

FELSÉGES
ASZSZONYUNK, KIRÁLYUNK

VALÓSÁGOS BELSŐ
TANÁCSÁNAK:

HEVES'SZÓLNOK
FŐISPÁNYÁNAK:

ORSZÁGUNK
FŐTÖRVÉNY-SZÉKE
NAGYTAGIÁNAK:

&c. &c.

TISZTELTETRE.

A' Játéknak Allapattya.

Alóságos Urától el - pár-
tolt, kárhoztató bálvá-
nyozalnak dühödött Jerusálemet
meg - szállá, vívá, vévé, fel dú-
lá Nabuk Assyriának Királya: Se-
decziás Királyt pedig, ki-vájtván
elebb szemeit, kardra hányatván
gyermekait, kötözve viteté Ba-
bylonba. Királyok 4. k. 25. r.

A' BESZÉLGETŐ SZEMÉLYEK.

SEDECZIÁS,	NÁBUK,	
Judának Királya.	Assyriának Királya.	
JOSIÁS,	EVILMER,	
Sedecziásnak Fia.	Nábuknak Fia.	
JEREMIÁS,	RAPSAK}	Fő-Had-
Próféta.		nagyok.
MANASSES,	ARZAK}	
Fő-Tanátszó.		
KÉT KIS FIA Sedecziásnak.		

I. VÉGEZÉS.

1. *Ki menet.* **M**Eg-győzettetett Sedecziás Fiaival együtt Egyiptusba igyekezik. 2. Bárorságos útat vitarván minden felől Manasses, Sedecziás el-jegyzi élemeresb fiának Josiásnak, merre tartson? 3. Hogy pedig maga más úton siessen Egyiptusba, Manasses jóvafollyá. 4. De szembe esvén vele Jeremiás, meg-állította egy párányig, és meg-intvén, de hiába, tévelygő igyekezetéről a' Királyt, Önnön kinyére szabadította. 5. Midőn Királyának, Nemzetének sanyaruságát sirattya Jeremiás. 6. Nábuk hadának markába esik. 7. Evilmér Rapsakra akadván véletlen el-beszéli, mi módon ragadái halálos veszedelemből egy némelly isméretlen iffiú.

I. KI-MENET.

Sedecziás, Jofias, két kis Fiu.

Sede. **E**Lég már édes Fiaim, elég! ime' a' melly helyeken forgunk, rakvák fegyverrel, rakvák veszedelemmel. Láttjátok-e' ellenünkben ama jeles világokkal ragyogó dombot? azon vere sátort a' gőgös Nábuk. Láttjátok-e' ezt a' kietlen térséget? egészen el-lepé Assyriának támentalan népe. Mihelyt vidámitani kezdi a' kies hajnal piros fugárral a' homályba öltözött földet, leg-ottan réánk sereglik, réánk út Nábuknak dadalmas hada. O gyöngé édes gyermekeim, ki temérdek nyomorúságra nemzettelek titeket! *i Fiu.* O édes Atyám! *Sedec.* Néha napján valóban bóldog, most felette bóldogtalan Apa! ime' már harmad éj burittya réánk a' kegyetlenkedő tsillagzatokat, a' mi-olta el fogtalak titeket édes Anyátoknak szerelmes kebelétől, Sionnak gyönyörűséges várától: mellyre, jaj veszély! már tágos rést szakasztott a' boszszú-álló ég telhetetlen Nábuk ragadozó népeinek, dühösködő fáklyáinak. En azonban melly veszedelmes szaladáfra, melly göröngyös útra vetem ártatlan, gyöngé tsemetemet! Ime' Jofia, ime'

ime' az őfveny, melly téged Egyiptusba viszen: Ime' az erdő, mellyben én a' fené-vadak segedelmére támasztom reményem. De vallyon hol késik Manassés? ime' már réánk pirúl a' hajnal, már hanyat homlok dönti veszélyűnkre a' rettentő napot, 's még sem hoz tsak egy pihenésig-is nem halasztandó választ? Ah Fiam ha a' meg-bántódott ég engem kifogna forgatni ügyefogyott életemből; ezen darága, ezen ártatlan magzatokat, édes fiaimat, édes egyeidet a' te hűségdre támasztom: te légy kérlek, mind egyre bátyok, te Apjok. *Jofias:* Ah szerelmes Atyám már felette fulljos keservemet ne toldjad e' féle szivemnek minden izeit hafogató igékkal: a' jó Isten ki ragadja a' vérengező pogánynak markából ezt az ártatlanságot, ezt a' Dávid házának vég tsemetejét. De ime' Manassés.

II. KI-MENET.

Manassés, és a' vóltak.

Sede. **M**I hír tehát lelkem barátom? úgy tartom, hogy minden szempilantás életemre jár. *Manáf.* Bátorság minden felől: a' menyire fülem, szemem fájdehathatá, mély álomba merült az ellen-

kedő tábor, mind ez, mind amaz út mentt az ellenségtől, biztos. *Sedec.* Vidámúly régi reményem! nem hágy tserben irgalmas Istenem: nem másfollyá máfolthatatlan ígérétét, mellyet jövendő állapotomról gondoskodó lelkemnek tön tsalhatatlan igazságától ihlett Próféta emez igékkal: *Judának Királya, nem veszt téged Káldeus kardja: nem tűnik szemedbe Babylonnak tornya: szép tsendel fogad életednek tárgya.* Ez ígérethez képest se fogság, se erőszakos halál nem éri fejem. De ellent mond mind egyre, 's maid nem tövestől ki-forgat minden reményemből ama megáltalkodot Jeremiás. *Josia*, vályyunk már-el egy máftól, hogy ha talám engem bal kezére fogna, téged jobbjára fogjon a' szerentse. *Josf.* Ah távúl légyen tőlem szerelmes Atyám, hogy meg-kémélvén tőled karomat, máfra bízam üdvőzségedet. *Sedec.* *Josia* üdvőzségemben, üdvőzségedben jár, a' mit akarok: fogadd szavam: Te ez úton a' pataknak partyát mellőzvén, hasz az erdőnek derekába: én ugyan oda más úton igyekezem: Ime' a' szentelt berek, mellynek sötétesb barlangja a' régi Királyok tetemeit foglallyá magában: ottan édes eleinket emlekeztető márvány koporsóknál várjad bús Apá-

Apádat: én ezen küsded ötséidet, folyos, de felette kedves terhemet vífzem magammal: egybe gyűlvén ottan, Egyiptus felé fietettyük félelmes útunkat. O Egyiptus bódogtalan forsomnak vég reménye! fogadj kívánatos kebeledbe édes enyémme. Indúly, mit kéfel, indúly már, parantsolom. *Josf.* Szívem, fejem hajtom parantsolatodra: de ne vélyed, hogy, ha téged a' mostoha szerentse --- ah távoztasátok ezt jó egek! hogy tsak egy napig-is folytassam utánad éltemet. A' nagy Istenre eskűszöm, szerentsés, és szerentsétlen ügyöddel azon egy vágásban jártatom ügyömet: Isten hozzátok édes Apám, édes egyeim. 2 *fiú.* Isten hozzád édes bátyám. *Sede.* Ballagj már: Isten veled.

III. KI-MENET.

Sedecziás, Manassés, küsdedek.

Sede. Örök Istenem ki temérdek gyanúval, ifzonyodással bolygattya, gyötri lelkem Jeremiásnak mind egyre dörgő fenyegetése! Manassés véled-e', hogy illy nemességel, indulattal, jósággal tündöklő magzatok nem érdemlenek lágyabb szerentsét? *Manaf.* Igen-is érde-

demlenek: sőt csak hamar tapasztalnak-is, holott Egyiptusnak hatalmas Királya, tölt szövétségéhez képest, újlag ki áll bizonkodó hadával az el-hagyott mezőre, és előbbi győzedelmével kérkedő Nábuknak földig tsöpüli dőlődségét, fogytig ki fatsarja 'zákmányait. Ne-is rettent sen ō Király amaz előzős Prófétának sültelen tsátsogáfa: a' Felsegek állapattya megértt jó tanátson, erős karon, nem tudja mi mesén, agg regén forog. De maga nem vészede is tréfára Jeremiás szavát; úgy-is bátorságos ügyöd: miért, hogy a' ként-is: *nem veszt téged Káldeus kardja: nem tűnik szemedbe Babylonnak tornya: szép tsendel fogad életednek tárgya.* Sede. Adják a' jó egek! ez nékem édes reményem: ez búzgó kérelmem! ha pedig ugyan el-tekéllette a' Seregek Ura, hogy valaha szembe szökjem fene Nábukkal, ah foha se lássa hátomat fejemre járó ellenségem. Menyünk édes Fiaim. *1 fű.* Edes Apám tellyes akaratom, mind egyre nyomodat űznöm: O bár tehetségem-is!

IV. KI-MENET.

Ugyan azok, Jeremiás.

Jerem. **A**lly-meg Király: hová fiesz?

Sede. Ime' Jeremiás! *Mana.*

Mi

Mi patvar hozá ide ezt az álmodozó herét? Király minden kéfedelem --- *Sede.* Lódüllunk tehát. *Jerem.* Ne hértelenkedjél Király: ha innen indulsz, veszned kell: a' míg velem léendesz, távul a' véfedelem: erre bátorít Israelnek Istene, a' ki hozzád küldött. *Sede.* Mond-ki tehát, mi jót hozál? *Jerem.* egyetlen egyet, tudni-illik üdvőzségedet. *Sede.* O egek! 's mi üdvőzségemet? *Jerem.* A' mellyet eszeveszett dagályod a' halálnál-is ifzonyatosban útál. *Manaf.* O Király se helye, se ideje, hogy ennek a' szemfény vesztőnek tsevegését halljad. *Jerem.* Manasse rövidébb porázra fogd mosdatlan nyelvedet, alkalmatosb időre kémeled déltzeg szájadat. Te pedig Király ugyan valóban figyelmezz szavamra: Ki vagyok én, úgy mond a' Seregek Ura, hogy buta feledékenségre vévén engem, Egyiptusban veted reményedet? hogy falba rúgván mindenható kezemet, Szentegyházomnak bátorságos Őltárit, régi eleidnek Szentséges Törvényét bálványozó nemzetségre támasztod éltedet, ügyödet? Vallyon azért rettentém-e' olly szertelen tsudákkal Egyiptust, holott sulyos bilintseiből ki-vetkeztetém hajdani őseidet, hogy valaha térdet hajtson Egyiptus-

ptusnak Jákob háza? de minek fejtegetem a' meg-aggott dolgokat? tekénthetfe' teñen magadra: holott te előtted országló Joakimot temérdek vasba szorítá, keserves rabságra ragadá Nábuk, vallyon ki-fzállítá ezen vér szopó Pogánynak szívébe ama kegyes gondolatot, hogy töled Dávid házának vég tsemetéjétől el-tíltaná dühösködő törét, sőt Királyi székre ültetne? talám Egyptus? a' mellyet most eszelős kunyorálással édesgetsz segedelmedre? Ó, hiú remények! én valék, úgy mond az Úr, én, a' ki arra bírák a' diadalmas Nábukot, hogy téged Királyi felségre magasztallyon: én, a' kinek imá-dandó nevére te Nábuknak örök hűséget esküvél: most pedig éktelen kábaságnak, gonofzságnak dühödvén, Faraóval buta ízösvetségbe ereszkedél: de bezzeg meg-is adád árát éretlen tsavargásodnak: nagy ortza pirúlva, nyakra főre düle ki a' küzködő mezőből ama derék támaszod: te pedig ki-forgattatván Országodból, népedből, Királyi lakodból szerte-féjel bújdosol, majd ide, majd amoda kapdosz. De ő bódogtalan hová rejtezel már? kire támaszkodol? kiben veted mindenből ki-kopot bizodalmaidat? *Sede.* Irgalmas Istenemnek ígében, a' ki - - -
Jerem.

Jerem. O ki meszfe botorkász tompa eszeddel Istennek valóságos végezésétől! való ugyan, hogy nem veszt téged Kál-deus kardja, való, hogy nem tűnik fzedmedbe Babylonnak tornya: de az-is való, hogy Babylont nem látni olly tetézett keservedbe telik, hogy, ha tsak mulólag tüntetem-is eszembe ezen sorfodat, legottan fel-borízzad egész testem, ifzonyattyában szinte el-ájúl lelkem. *Sede.* Hadd értsem tehát már egyszer, a' mit olly sűrű homályal burítasz: Ime' már hányatlik az éj, melly felette meg-félemlett lelkemnek néminémű bátorságot nyújt. *Jerem.* Istenednek kegyelmében, nem az éjnek homályában vagyson biztos védelmed; ha tsupán arra, nem éjjeli bolyongásra támasztod meg-tántorodot ügyödöt. *Sede.* Mit kell tehát tselekednem? *Jerem.* Ne állasd Egyptusban reményedet. *Sede.* Nem állatom tehát, ha ugyan akarod: de kihez folyamodgyam máshoz? *Jerem.* Bódog, emlekezetű őseidnek Istenéhez. *Sede.* Ugy de ha ez már engefztelhetetlen haragra, gyűlölségre, boszszúra vette Dávidnak hajdan kedves házáat? *Jerem.* Haragjának közepette-is könnyen lágyúl ő könyörületességre: vesd-le már egyszer ő Király dagályos szűvednek meg-aggott dől-

dőlfőtségét: higgy Istennek, tellyesítsd önkényt parantsolattyát: menny Nábukhoz: és meg-tart téged irgalmas Istened; *Sede.* Mitsodát? én mennyek Nábukhoz? mit javallasz kérlek? én Nábukhoz ama fenevad Pogányhoz, édes Enyéimnek vérével töltözött, önnön véremet szomjúhozó, telhetetlen göggel pépeskedő ellenségemhez? én Nábukhoz, a' ki önképpen hozzá hódult Joakimot kegyetlenül ki-tolá ez árnyék világból? én Nábukhoz, kinek hitefzegett dühőfsége most-is keferes rabsággal zaklatja Joakim fiát, kit a' te botor unfoláford bír vala reá, hogy ennek a' Pogánynak kebelébe vesse magát? 's véled-e', hogy lágyabb szereztsét várhatok én, a' kit fokkal ifzonyatosb bősízüre keres ama fene? *Jerem.* Más farkon forog a' te ügyöd: nem vón illy parantsolatot Joakim, nem tón néki illy ígéretet Israelnek Istene, kinek kezében vannak a' felségek szivei, kinek akaratyán fordúl-meg mind kegye, mind kegyetlensége az emberi alatsónságnak. Nem de nem, holott Joakimot halálra, Unokádat rabságra ragadja vala Nábuknak dühőfsége, téged Királyi székre emele ugyan Nábuknak kegyelme? *Sede.* O ki-írtóztató esetet emlekeztetfz velem! minck

minek biztatfz ezen Pogánynak irgalmával? nem irtózom én felette el-áradot fanyarúságot emésztenő haláltól, hanem tekintetitol, f zavától, dorgálásától előbb-kedvező Pogánynak: e' felet ezen apróságnak, édes véremnek veszélyét féltem. Ne tartóztas már Jeremia: hadd dugjam bátorságos rejtekbe, ezt az ártatlanságot. *Jerem.* De vallyon mi bátorságos rejtekbe, ha falba rugod üdvözseges tanátsom? *Sede.* Én másút keresem üdvözségemet: hafad már az ékes hajnal: ha tsak Babylont nem látandom: mind a' többivel keveset törődöm. *Jerem.* Eregy tehát, a' hová déltzeg indulatod vonfzon: senkin sem téfzen erőszakot az Isten: ha atyai tanátsát megvetendi az ember, önnön kinyére szabádtya: de jaj ki-orvosolhatatlan kárával a' meg-általkodott akaratnak! Álly már előbb nem marasztlak tovább, nem-is állatom itten további bátorságotat. *Sede.* O szerelmes magzatim! *Manaf.* Menyünk már egyfzer. *Sede.* Ha Babylont nem látandja Apátok, titeket sem szorongat annak vasa. Isten hozzád mind egyre döngölő Prófétám. *Jerem.* Engem tsupán a' te üdvözségednek szerelme fzegez ide.

V. KI-MENET.

Jeremiás.

Jerem. **O** Israelnek kies háza! ô Sionnak ditsőséges laka! hová lén elébbi ditsőséged? hová hajdani méltóságod? valóban bóldogtalan Sedecziás, ha el-fogod fűledet, fűvedet tanácsomtól! de mi zaj űtkôzik fűlemben? el-távozom innen: de se efzetem, se munkámat nem kéméllem, hogy vesztének dűhódôt Királyom űgyét enyhítem.

VI. KI-MENET.

Rapsak, Vitézek, Jeremiás.

Raps. **I**Me' az erdő: fogjátok körül minden fűôgeit, végeit, hogy kezembe kerésem, a' kit kereselek, de ime' egy valaki űtkôzik fűmembe: ki vagy? akár ki légy: szakálomra veszem életedet, szabadságodat, ha az el-illantott Királynak nyomára mutatfz. *Jerem.* En mutassak? inkább vesztsem életem, mindenem: mondok mindaz-által valamit, te halhadfza: Oda rejtezett a' Király, holott fűstbe tűnteti minden szorgalmadat; ha tanácsom mellől el-nem álland. *Raps.* 'S mi tanátsal kérkedel? véled-e', hogy meg-játfzod-tatya

tatya felette fűzemes keresésűnket? *Jerem.* Azon tanácsnak valóságát hiű igyekezettel fűfzegeted: ha adóját tudni akarod: én vagyok. *Raps.* Igen fokat épétefz darabossan fűzerkesztetett ravasz-ságodon: mi hasznót hajt már nyakas hűséged mindenéből ki-forgatott Királyodnak? *Jerem.* Mennél kűslebb hasznót, annál nagyobb ditséretet. *Raps.* Igen fokáig tűrôm durvaságodat: tudjad, hogy tsak hamar vagy éltedet, vagy kába hűségedet vesztet. *Jerem.* Mit? éltemet? sôt tudjad káldor, hogy kivált fűgyelemmel kellyen védelmezned, tífztelned ezt, mellyet kűlônôs bôtsűben tífzteleben tart tennen Urad. *Raps.* Ne kôtekedjűnk tovább e' vén fűzatyorral: verjétek vasra, hűrtzollyátok a' táborba. *Jerem.* O ha bátorságos réft fűzakafztana fűzoros bilintsem tétovázó Királyomnak a' szabadságra! ki ôrômest temetkezném élttem fogytáig akár-melly ifzonyatos tòmłôtznek űregébe! *Raps.* Ragadjátok-el már én kezdett űtamat nyomozom.

VII. KI-MENET.

Rapsak, Evilmér.

Raps. **O** Istenek! mit látok? nagy Nábuknak nagy fiát. Mi fűzél hozott

B

zott

zott ide? honnan? 's miért magánoson ő Fejedelem? *Evilm.* Kedves atyámfiak csak most menekedém halálos veszedelemtől: nem-is tudom, ki fegedelmével? *Raps.* Talán a' meg-rémült 'Zidóság mert meg-támadni? *Evilm.* Sőt ugyan egy né-melley 'Zidónak kell köszönnem élete-met. *Raps.* Mint, 's hogy kérlek? *Evil.* Alig kezde új napra fakadni az őrvendetes hajnal, leg-ottan új viadalra bú-zog vala, ki-is ragadá a' táborból vidám iffiúságom. *Raps.* Késéretlen merél-e? -- *Evil.* Egynéhányod magammal valék: de midőn a' meg-futamtott ellenséget febe-fen nyomozom vala, sűrű erdőbe me-rűle ijettében ő, én pedig el-vesztém az útát heveskedésemben; 's ime' midőn te-mérdek ág bog közöt vesződöm gyors paripámon, egy sötétes hegynek üregé-ből ifzonyatos medve kele előmbe, és telhetetlen éhségtől szorongatván meg-jára mérges szemeivel minden szögeit az erdőnek: szemébe ütköztvén gyámol-talan fejem, leg ottan irtóztató bőmbő-lésre fakada, reám rohana: én sem rő-ítelkedém, szembe szökém a' fenével, neki szegezém kéz ijamat, kopjámat: de hiú igyekezettel: felette bojtos bőre meg-játfzodtatá minden erőmet, fegy-vere-

veremet: kihez képest idegen segede-lemre szorúlván, keserves üvöltésre fa-kasztám torkom: az alat pedig nyakon ragadá lovamat, szűgyébe szegezé mér-ges körmeit a' veréngező fene: 's ime', holott már egy tzer-na szálon függ vala életem, nagy véletlen nyakra főre siet-e védelmemre ezen egy kardal fegyver-kezett bátor iffiú, a' ki feledékenségre vévén saját életét, a' kegyetlenkedő vad-nak rohana, hasába gyaká törét, föld-höz veré: 's így engem egyéb-ként el-kerülhetetlen halálnak torkából ki-raga-da. tsupán annak kell köszönnem élete-met, üdvözségemet! azonban ő Istenek -- holott szives köszönettel akarám fo-gadni hálálhatatlan kegyelmét, nagy szá-porán el-kapá szemeimtől leg-kívánatosb személyét. *Raps.* 'S miért nem kínálád-meg minden ki-telhető bérrel? miért nem vetél gerebet futamodásra hajlott üdvő-zétödnék? *Evil.* Mit nem mondék! mit nem tselekövé! de nagy hiába. Alig tére magához a' veszedelemnek szerte-lenségében szinte el-ájúltt lelkem, alig vetém ama nemes, amaz ékes-séges iffiúra szemem, leg-ottan búzgó szerelemre ger-jede szívem: kérdém fohászkodva: ki lé-gyen? ő visszont kívánnya vala tudni: ki légyek?

légyek? halván nevezetemet, nemzet-ségemet, el-bámúla, és szorosz tekén-tetre vévén mély álmélkodásában or-tzámát, meg-állá: végre szerelem, és gyűlölség közöt habozván, imigyen szól-líta-meg: El-mehetsz már bizvást: tud-jad azonban, hogy az tartotta-meg, a' kihez meszfűnne sem illet meg-tartani, életedet. De ki légyen? most ne tuda-kozd: talám meg-tudod valaha: azon-ban nyúits jelt, mellyről elébb vagy útoz meg-ismerhetsz. En azonnal le-öldvén kardomat, kezébe nyújtám, ő vi-szont nékem adá az övét: de maga sűrű könyörgéssel untatám, hogy meg-ismer-tesse magát; fiketségre fogván unfzoló-fomat, sebes fietve a' bereknek dere-kába rugaszkodék. *Raps.* Ne bússúl: meg-ismereteti magát alkalmasb időben. *Evil.* Ezt óhajtom egyedül: te parantsold-meg az őt állóknak, hogy ha egy valaki, a' kinél kardomat látandják, táborunkba ki-váncozik, azonnal hozzám szabadítsák. *Raps.* Híven el-járok benne: de úgy lát-szik, mint ha felséges Apádnak záslói ki-tódulnának a' táborból: jerünk, men-nyünk végére: talám a' te életedet félti. *Evil.* Mennyünk: ő ha szerelmes üdvö-zítőm-is velem volna!

II. VÉ.

II. VÉGEZÉS.

1. *Ki-men.* **O**Hajtvá óhajtván Ná-buk, keletzéjébe ke-réteni Sedecziást, Rapsaktól érti, hogy a' fog házban légyen már egy valaki, a' ki tudja, hol bolong-jon Sedecziás? 2. Ott terem azon-ban Arzak, híret hozván: gyerme-keivel együtt már el-fogatott Sede-cziásnak. 3. Jeremiás, Nábuk elej-be viterik, és Sedecziásról mulólag, Nábukról bővebben szólván, íza-badon botsáttatik. 4. Holott Ar-zak Sedecziásnak rabságát jelenti vala Nábuknak, ez el-parantsol-lyá magától Jeremiást. 5. Hogy pedig ennek Sedecziásról tött jó-vendölését fűstbe tűntesse, el-te-kélli, hogy csak hamar ki-tűnteti Sedecziást e' világból. 6. Nábuk keményen dorgállyá, és erőszakos halállal fenyegeti Sedecziást, de ez Isten ígérétehez bizván, nem igen indul-meg rajta. 7. És csak
B 3 arra

arra kéri Arzakot, hogy Jeremiással folytatandó magános beszélgetésre segétse.

I. KI-MENET.

Nábuk, Rapsak, Vitézek.

Náb. **V**Aló kedves hívem, való, széles e' világ birodalmam alá hajlott: Jordán, Tigris, Nilus, Indus tértet hajtának Eufrátesznek: hogy új győzedelemmel ditsekedhessem, új világot kell keresnem, melyre diadalmas karomat terjefszem. De véled-e', hogy eltellet már bódogságom? Semmiképpen: minden e' ditsőségemet merő árnyéknak tartom, a' míg egyszer-is, másszor-is párt-útó Sedecziás, lántzaimat bilintseimet nem pöngeti. *Raps.* Királyok Királya, hogy ez-is markodba kerüllyön, semmi ösvény, semmi rés nintsen, melyet meg nem állottak volna ör-álló vitézeim: vitézlő emberségemre fogadom, hogy ezt a' hite-szegett Istentelent-is csak hamar lábaidhoz borítom. *Náb.* Hát a' siam! hogy mere olly kietlen pusztába ereszkedni? olly veszedelembé, hogy életét ellenségének kellyen köszönnie? de fatsartál-e' a' foglyokból valami bizonyost

nyost az ellenségről? *Raps.* Tsak imént vereték egyet vasba, a' ki szertelen bátorsággal állattya vala, hogy ő tudja legközelebb, hová rejtezett legyen Sedecziás? *Náb.* 'S mi a' neve azon rabnak? *Raps.* Ki-nem fajtolhatám belőle: de igen fen-héjazó mérészségéből arányzom, hogy nem köz ember: sőt midőn ijezgetem vala, hogy bolyongó Királynak adott tanátsát ki-vegyem belőle: kinyes szilajsággal imigyen mere torkolni: óva, kegyesen, tisztelen bányál velem, a' kit Királyod-is nem tsekély tisztelettel méltóztat. *Náb.* 'S olly mérészségre mere fakadni? hozasd tüstént ide. *Raps.* Mennyetek vitézek, állásátok szaporán Urunk elejbe: de ime' Arzak siet hozád. *Náb.* Jöjön bizvást.

II. KI-MENET.

Arzak, és a' Vóltak.

Arz. **A'** Jó Istenek tetéztet áldomásokat árasztának reád felséges Uram! *Náb.* Mi hír vitéz hadnagyom? *Arz.* Vafat pönget már hite-szegett ellenséged. *Náb.* Talám Sedecziás? *Arz.* Igen-is ő Király. *Raps.* Nem de megjövendőlé! *Náb.* Hol kerétetted ke-

leptzédbe a' párt-útót? *Arz.* Ama szoros ösvényen, melly a' régi Királyok temetkező helyére vífzen. *Náb.* Vele valának-e' magzattyai? *Arz.* Két küsded gyermeket vezet vala: ezen apróságnak sűrűsége könyvei, szerelmes ölegetési, amannak védelmekre gerjedett íztelen búzgósága nyilván jelengetik vala, hogy édes magzattyai légyenek. *Náb.* Hát nem késérte-e' más valaki? *Arz.* Igen kevesen: de mind azok tsak egy parányi hartzot álván, nyakra före rejtézének az erdőnek sűrűjébe. Hanem, holott már bilintsezni kezdők a' Királyt, reánk úte nagy véletlen egy felette jeles iffiú, a' ki álmélkodtató hűséggel, erővel szepelkedék a' Király védelmére. *Náb.* Meg-fogtátok-e' azt-is? *Arz.* Nem Király: miért hogy fajdétván, hogy maga hallatlan bátorsága, vitézsége, számos szereg ellen tsupa lehetetlenséget vitat, meg-tzáfolá telhetetlen búzgóságát, és a' mint hallók, Egyiptus felé fiete: de farkon nyomozzák könyű lovagaink, nem is kétlem, hogy utól érik. *Náb.* Ha azt az iffiat hálónkba nem ejtenők, oda volna 'zákmányunknak veleje: mert nagyon tsalatkozom, ha nem ő az ál, és hite-szegett Királynak öregbik fia, a' kin tellyes remé-

reménye állapotdik. *Arzak,* mihelyt táboromba lépik Sedecziás, hurtzollyátok barom gyanánt lábaimhoz az éktelen párt-útót. *Arz.* Pontra tellyesétem imándó parantsolatodat.

III. KI-MENET.

Jeremiás, és Vóltak.

Raps. **F**elséges Uram, ime' türhetetlen búzkeséggel pufasztott rabod. *Náb.* 'S te vagy-e' az, a' ki olly fennyen héjasz? te, a' ki tennen tehetségeden álatod bizodalmatat? de tudjad, hogy hiú minden reményed, ha himezés hámozás nélkül ki-nem vallod mind, a' mit párt-útó Királyodról valhatfz, --- *Jerem.* Tudjad Király, hogy gögös dörgéfed éppen nem döbbenti szívem: mindazon-által, hogy értekezéfed merő levegő eget ne haflógasson, halhadfza, a' mit mondok: birtokodban vagyon ugyan Judának Királya, de a' melly bószfzút forralfz reá, fűstbe mégyen: akár mint bószonkodjál, nem ontod vérét, életét, nem látja Babilónban tartandó győzedelmi pompádat: ez másolhatatlan ígérete az örök lstennek: mindaz-által nem kedvező, hanem bószfzu-álló lstennek; miért hogy

meg-általkodott Királyom durtzadt süket-ségre vette minden tanátsomat, sőt, hogy valóban ki-mondjam, mindenható Istenem tanátsát, a' ki femmiségemnek rebegő nyelvét választá, hogy az ő imá-dandó parantsolatit hirdeffe emberi ala-tsonságokról el-felejtkezett, önnön kinye-ken űgető, negédes Királyoknak, Feje-delmeknek. *Raps.* Tekénthetfe ő Ki-rály ennek a' kotzipórnak éktelen dagá-lyát: 's vallyon ki sűgá-meg néki, hogy békónkba szorúlt már a' hite-fzegett Ki-rály? *Náb.* Szerentse, ha ezen fogoly-nak szertelen mérőfsége a' Próféták ne-mére nem mutat; mert ismérék vala Ba-bylonban egy Ezechiel névű Prófétát, a' ki szinte illy martzonán szokot szólani: de vallyon mi mindenhatót emlegetsz te, a' ki reád bizta légyen a' Felségek dorgá-lását? a' ki gerebet vetheffen boszú-álló akaratomnak? *Jerem.* Tudjad Nábuk, hogy ha idején korán ki-nem sajtólod ne-gédes szivednek dagályát, ezt a' fő Ural-kodót még a' néma erdők, kietlen bar-langok, fene-vadak-is meg-fogják ismér-tetni veled: azonban pedig én tölem-is értsed rővédeden: a' kit én hirdetek: ő amaz Isten, a' ki támentalan tartomá-nyokra terjeszti fegyveredet, hiredet, neve-

nevedet, birodalmadat: ő amaz Isten, ki-nek parantsolattyára én diadalmas lábaid-hoz borúlt Királyoknak már eleve: vasat, bilintset, jővendő szolgálatyoknak jeleit küldöttem. ő amaz Isten, kinek titkos, de imá-dandó végezése hajdan tetézett ál-domással környékezte, most tetézett fe-nyétékére fogta Dávid házát, ő amaz Isten, kinek végtelen hatalma, valamint egyéb igádba szorúlt felségekre, úgy te reád-is óhatatlan vasat, bilintset kohol-hat. *Raps.* 'S hogy tűrheti ennek a' szem-telen férgetskének durvaságát fő felsé-ded? *Náb.* Nem tudom, mi titkos rémű-lés, borzadás fogja-el szivem minden bo-fzonkodástól: úgy tetfzik, mintha ismér-ném: -- azzal mér ditsekedni, hogy lántzot, bilintset ofztogat a' Felségek-nek: nem te vagy-e' ama hires Jeremiás? *Jerem.* Mi tagadás benne, én vagyok. *Náb.* Te, a' ki régen meg-jővendőléd jeles győ-zedelmeimet? *Jerem.* Én, a' ki régen kö-vetkezendő bődogtalanságodat. *Náb.* Te, a' ki bátran szemére vetéd Sedecziásznak Egyiptussal kötött szövetségét? te a' ki eleve ki-fejtéd ezelős párt-ütésének fi-ralmas folyamottját? Vitézeim, oldjá-tok le a' lántzot, állafsátok szabad lábra, sőt kiváltt barátom gyanánt tisztellyé-tek

tek ezt a' jeles embert. *Jerem.* O ki-kel-
letlen ezen ajándékokod ó Király! szüntel-
len keferőségre, firalomra éltetisz, szaba-
dítasz! bizonynal örömöstebb erefzked-
ném mélységes tömlőtznek fenekére,
hogy sem mái kegyetlenkedésednek ifzo-
nyatos jeleit szemlélyem! *Náb.* Talám
bánnád, ha méltán fel-gyuladott haragom
jövendőléfedet tellyesítené Királyodon?
avagy talám pártját-is akarnád fogni el-
nyöghetetlen pártolkodásának? *Jerem.*
Nem Király: minden hűségem, fegedel-
mem, mellyel Királyomnak szertelen sa-
nyaruságát enyhíthetem, merő szánako-
dás, merő firalom: a' melly tanátsal pe-
dig javára igyekeztem, ó maga helyes-
ben ki-fejti. *Náb.* Kérlek Jeremia ne
keferítsed mái kegyeségemet idéltlen bú-
val, bánattal.

IV. KI-MENET.

Arzak, és a' Vóltak.

Arz. **F**ELséges Király diadalmas neved-
nek ditsósége ujjabb, meg ujjabb
fugarival vidámítsa széles e' világot. *Náb.*
Itt-e' már Sedecziás? *Arz.* Itt ugyan,
de olly rettentő borzadás fogá-el min-
den inait, izeit, hogy még az ortzája-is
tsupa

tsupa félelem. *Náb.* Igen meg-érdemli,
hogy Királyi haragomnak tellyes fullját
érezze. *Jerem.* O bődögtalan Király!
Náb. Te pedig Jeremia távozzál-el azon-
ban, ne talán jelen-léted néminémű eny-
hítést árasztson az Istentelenre: akár ho-
vá fordítsa átkozott szemeit, fenkit se
lásson, a' ki könyörüllyön rajta. *Jerem.*
Régen meg-jövendőlésem ezt a' keferősé-
ges változást: ó ki sűrű firalomra kéne
fakadnom, ha szemlélném! ó szentsé-
ges, de sanyarusággal el tellet háza nagy
Dávidnak! Te azonban Király olly mér-
téket szabj kegyetlenkedő indulatodnak,
hogy vérét ne ontsad ügye fogyott, de
nagy Királyomnak: eszmélvén, hogy
fenki sem ontotta Dávid vérét, a' kit
utól nem ért volna Istennek boszú-álló
keze.

V. KI-MENET.

Nábuk, Rapfak.

Rapf. **E**L-méne már a' negédes 'Zidó:
nem érhetem-fel eszemmel ó
Király erre a' mérész herére hajlott nagy
kegyeségedet. *Náb.* Magam sem fogha-
tom-meg Rapface: de mind egy tulajdo-
na ennek a' Próféták tsudálatos nemé-
nek, hogy fenki se merje sérteni: Iste-
nek.

neknek Istene, a' kit ők imádnak, igazgattya nyelveiket, minden felség, erő, harag ellen védelmezi. *Raps.* Ugy de ha annyira bűtsűllőd szavát, jussón eszedbe, hogy bozúra gerjedett akaratodat is hiú igyekezettel meri rettenteni. *Náb.* Ugyan e' gondolat győtri nagyon lelkemet: el-tekéllem ugyan, hogy Babylonban tartandó győzedelmi pompámban diadalmas szekeremhez köttetem ezt a' hite-szegett latort: de tartván, hogy ne talán nyakát szegje ezen végeztésem, meg-másolám. *Raps.* Tehát mi ujjat kóháltál fejére ő Király? *Náb.* Hogy eszelős reményének minden inait egy tsapással el-vágjam, el-tekéllett akaratom, hogy mingyárt ma, e' helyen erőszakos halállal fejezzem-meg aggot gonofzságát. *Raps.* Igen bölts a' végezés: vigyázz, hogy ingóra ne erefzd.

VI. KI-MENET.

Ugyan azok, Arzak, Sedecziás, gyermekei.

Arz. **I**M-e' Királyoknak Királya, kinek határozhatatlan hatalma, haragja rajtad. *Sede.* O egek! mit látok? ő még a' halálnál-is ifzonyatosb tekintet! *Náb.* Me-

Merefzd-fel most-is gögős homlokodat Sedeczia, merefzd-fel, és a' kinek éktelen bántódását nem általlottad, állad-meg már méltóságát. Nem ez vagy amaz Országnek tartományának Urát, hanem tennen Királyodat, tennen Uradat, tennen Üdvözítődöt eszméld bennem. Vajha korábban jutatta volna buta eszedbe ezt, ama Királyi szék, mellyre magasztaltalak, ama Korona mellyel dítsőtettelek, ama szentséges eskűvés, mellyel hűségemre köteleztetted magadat: de duzmadt feledékenségnek tengerébe sűllyesztette mind ezeket szertelen háládatlanságod. Mi bizodalom, mi erőbirt reá, hogy fejemre, sőt tennen vesztettedre, szoros szövetségbe botsátkoznál Egyiptussal? hogy nékem kegyes gyámolodnak, Királyodnak, sőt ama nagy Istennek-is, kinek felségét, hatalmát mind egyre hánya, veti, magasztaltalya nemzedet, eskűvésszel állatott hitedet szegned? hogy ujjat vonfzanál ama nagy Istennel, kinek felségét az egeknek magofsa, ama nagy Királlyal, kinek hatalmát a' földnek kereksege imádja? sőt mivel se fegyvered, se hatalmad, se hited, se jószágod fel-nem érhetette nagyságomat; ezzel éktelen gonofzságodat akarád

rád egy karba helyeztetni. Se tetézett jó téteim, se köteles hűségnek Sz. Törvénye, se Profétáidnak fenyegető szavai, se tennen szívednek martzona furdalási nem bírhatták mértékletes józanságra agyafúrt durvaságodat. Jöjön már bátor az ál Egyiptus, és bontson-ki lántzaimból: jöjön Memfis, és 'Zibbafsz meg boszú álló kezemet. Véled-e', hogy most-is bizvást támaszkodhatol földig tsőpültt barátodra, földig rontott ellenségemre, holott a' boszú álló ég, holott diadalmas kezem Országodból, szabadságodból, mindenedből ki-forgatot? Felely-meg már magadért: védelmezd hite-szegett párt-ütésedet: most sem fogom-el tőled fületem, kegyes tsendel hallom ment ségedet: hogy ebben-is, hogy hallani méltóztatlak, régi kegyeségemnek vég jelenségét tapasztallyad. *Raps.* O almekodtató példája Királyi könyörűletes haragnak! *Sedec.* Mit boszontasz? mit kifiztetisz védelmezésemre vérengező pogány itten, a' hol veszélyemre szövethkezett merő gonofságot, merő boszonkodást kell szemlélnem? Tetsél ámbátor magadnak mostani ferechtsédben, tapsoly, kérkedjél, fúvalkodjál: óltsad Királyi véremmel telhetetlen szomjúságodat, mellyet mind eddig

eddig se Joakim, se fok más nagyok ártatlan vére el-nem ólthatott: boszfonkodjál, dűhősködjél, tetétől talpig rombold minden tagjaimat, izeimet: Tudjad azonban, hogy mind ezeket meg-állya nemes szívem: tudjad, hogy se kegyetlenkedésednek szertelensége, se ügye fogyott állapotomnak sullya le-nem üt inamról. Mivel pedig szollásra unszolíz, szóllok: de úgy, a' mint Királyi személyemhez illik. Igaz, hogy kezeden, vasadban vagyon Judának Királya: de az-is igaz, hogy felségéről el-feletkezett, meg-rémültt, lábaidhoz borúltt, kegyeségedet fohajtó Judának Királya hatalmadban nintsen. Hálá-adatlan, sőt hite-szegett zinkosnak szénét kened reám te: én mind a' két vétkeségnek szurkát csak egy szóval-is le-moshatom: de tennen gyalázotodra. a' mit te kegyelemnek, jé-tételnek mondasz, én boszszúnak, bűstelen-ségnek tartom. Mi országot vetisz szememre? talám Judát? ez nem te adományod: régi Királyi véremnek, első pihe-nésemnek tulajdona. Mi kegyelmet fitogatisz? talám egy test véremet? talám unokámat? ő édes bátyám! édes unokám! kegyetlenül el-árultt drága vérem! szembe szökvén eskütt hiteddel emennek

nek szabadságát, amannak életét el-rablád kegyetlen ravaszkodással vérengező fene. Hová lőnek Isten Szentegy-házának szent edényei? hová lőnek temérdek kintsei? nem de fel-dúlád egyűsegyik te Szentség-tőrő lator. Ezek tudni-illik ama szépséges adományid, melyekkel hozzád kell vala édesednem? mit változol szinedben mingyárt egy előben? légy embere szavadnak: ne fogd-el füledet, a' míg ügyömet vitatom. Országot adál? nem tagadom: de minek-utánna tűzzel vassal emészttetted: 's mi Országot? édes eleimről reám szállot tagadhatatlan örökömet: melyet örök Istenünk örökre ígért Dávid házának: te pedig minden igazságtól el-fajdoltt erőszaknak dühödvén, szertelen kegyetlenkedéssel, ragadozással, vér-ontással zaklatván, gyökereftől ki-akarád irtani: e' felett, ezen, tudni-illik, ajándéknak valóban sós árát szabád, Istennek szabados népétől esztendőn-ként fajtolandó sullyos adót. Reá léptem ugyan erre a' törvénytelen alkura: sőt esküvéssel-is állattam: de ön-kényt-e'? nem: erőszakos fegyvered, vad kényszerítet reá? következő-képpen valóságos kötelességtől-is mentet. Azért Királyi hivatalomban jár vala, hogy meg
téri-

térítsem édes nemzetemnek elébbi szabadságát. Fel-serkentem végre, ki-ve-tém nyakamból igádat, ki-vetkezém Sedecziásból, Királyi felségbe öltözém, fegyverbe hozám Judát, magamhoz tsatlám Egyiptust: fzembe főzkém, meg-verekedém veled: de Istennek titkos tanátsa részedre hajtá a' győzedelmet: megfzállád Jerusalemet: de nem hajtánk fejet, térdet maga győzedelmes kevélységednek mind addig, a' míg az éhségnek szertelensége diadalmat nem vőn rajtunk: de még ennél-is iszonyatosban szorongatta felette el-bágyodott, tsupa tsont bőr, félholt testünket telhetetlen dühősséged. A' mi több, örök Istenemet szememre vetni, az ő imádandó nevét motskos nyelvedre mered venni te, a' ki az ő szentséges házat 'zákmanyolni, választott népét gyökeres szabadságából ki-forgatni nem általlattad? Iszonyatos fene, ély ám bátor tennen kinyeden tsak hamar fűtbe menendő szerentséddel: tudjad azonban, hogy soha sem fatsarod-ki szivemből félelmét, hanem szüntelen gyűlölségét, boszszontását iszonyatos személyednek: ne-is vélyed, hogy kezedben legyen életem, szabadságom: Királyok Királyának, a' kit te Szentség-tőrő lator mind
C 2 egy-

egyre bőszzontasz, gátolhatatlan ígérete ki-fatsar vérengező kőrmeidből. *Rapf.* Szinte így szól vala tsak imént Jeremiás: nem tudom mi maszlag szédíti ezt a' tündér nemzetet, hogy még a' lán-
tzoknak közepette-is meri bőszzontani győzedelmes Urát. *Náb.* Ki-okádád már minden mérget, meg-vetéd minden kegyeségemet: 's mind eddig büntetlen: ideje már, hogy igazságos haragomnak tellyes sullyát érezzed. Mivel pedig temérdek alatsónságod nem nyithat út-at más ditsőitűsemre, hanem, hogy méltán fel-buzdúlt haragomnak retten-tő példáját állassam rajtad; olly bőszzu-mat töltöm rajtad ma, hogy Királyi bőszzu-állásomnak, szertelen gonoszságod-nak álmélkodtató emlékezete nemről nemre szálljon. A' nagy Istenre, 's ahoz fogható ennen életemre eskűszöm, mihelyt keleptzémbe kerétem életemesb fiadat, leg ottan átkozott vérednek minden ágát bogát tövestől ki-írtom. De ez tsak eleje léfzen telhetetlen bőszzonkodásomnak: az után ugyan gondos eszmélésre veszem, mi szörnyűséggel kellyen átkozott lelket átkozott te-ftedből ki-tfigáznom. *Sede.* Akár melly kínos halálat sem ellenzem, sőt, ha úgy

úgy akarod, érdemlettnék tartom, val-lom: de ezen gyöngé, ártatlan gyer-mekeim vallyon mit vétének? *Rapf.* Magzattyainak szerelme szelédíti durzadt szűvét. *Náb.* Olly vétkes Apának gyer-meke hogy leheszen vétetlen? *Sede.* Zárd őket tömlőtzödbbe: mit félsz e' te-hetetlen aproságtól? *Náb.* Nem félek, hanem írtózom. *Sede.* Mennyetek, men-nyetek édes fiaim, 's mivel a' szűkség arra vitte gyámoltalan ügyünket, bo-rúlyatok a' győzedelmes Királynak lá-baihoz --- *Náb.* Ragadd-el szemem elől ezeket az utálatos tzenkeket: tartsd ó-va, tartsd szorossan, a' míg forró ha-ragomnak tüze emészteni őket. *Sede.* El-mehetsz vele engesztelhetetlen fene: a' melly szörnyűséget az enyéimre for-ralsz, talám reád sűti Istennek bőszzu-álló keze: -- 's illy fenevadnak jóvaslá Jeremiás, hogy magamat --- *Náb.* Mit bőszzsz Jeremiásról? *Sede.* Reá akar va-la birni a' balgatag, hogy önkényt eresz-kedjem kebeledbe: de bízom jó Iste-nemben, hogy nem fokáig pöngetem vasadat: leg-aláb nem éri ma erőszakos halál fejemet: miért hogy győzhetetlen Istenemnek amaz ígérete: *Judának Kirá-lya nem veszt téged Káldeus kardja, nem tű-*

nik szemedbe *Babylonnak tornya*. Náb. O aggnő-regén állapotodott hiú bizodalom! fogadom, minek előtte ma tengerbe merüllyön az alkonyodó nap, lábaidhoz gördül buta fejed. Arzak tsak egy pillantásig se halogasd parantsolatom.

VII. KI-MENET.

Arzak, Sedecziás, gyermekei.

1. *Fü.* **H**Anyat homlok dőlünk tehát a' kínos halálra szerelmes Apám! *Sede.* Halgass édes magzatom: Te pedig kedves Arzakom ah ne kegyetlenkedjél gyöngé véremmel: ládd ezen küsdedeknek lágy karokat: ládd ügye fogyott állapotattyokat. *Arz.* Szivesen szánakodom keserves forfodon Király. De tudod, hogy soha sem vér levegő eget Nábuk parantsolattya. *Sede.* Fül hegygyel hallám, hogy a' táborban légyen Jeremiás: ah bár tsak azzal szólhassák egy két szót. *Arz.* Reá segétlek: jerünk már: a' menyire erőm terjed, nem vonzom-meg tőled szives szolgálatomat.

III. VEGEZÉS.

1 *Ki-men* **A**Pjának ki-szabadításáról gondoskodó Jofiaszt

fiást heven unfzollya Manasses, hogy titokban tartsa nevét, nemzetséget. 2. A' táborba hatott Jofiasra akadván Evilmér, oldalához tsatlott kardról meg isméri üdvözétőjét: és Manasses fiának tartván őtet, hálá-adatos kegyeségre kötelezi magát. 3. Szorosb nyájaskodásba ereizkedvén Evilmér Jofiasfal, Apjának Manassesnek védelmét fogadja: Sedecziásnak pedig, és az ő gyermekeinek erőszakos halálát ohatatlannak mondja. 4. Jofias Evilmérnek meg-tartott életére nézve jutalomúl édes Atyának életét kéri, meg-is nyeri Nábuktól, a' ki nem tudja vala Jofiasnak tettetését.

I. KI-MENET.

Manasses, Jofias.

Manas. **I**Me' a' Király sátora: most ugyan eszes tanás, bátor szű felette szűkséges. Ez a' jeles ajándék, éles tör, melly oldaladat ékesíti, lépéseinket mind eddig kellemetefen vezérli, tsekély hasznot

not hajt, ha óva, ha ezfelen nem élen-
desz vele. *Jof.* Hol vagyon bús Apám?
hol édes egyeim drágalátos lelkeim!
Manaf. Bóldog Isten! hová ragad gon-
datlan szerteteted? igen tanácsos fejede-
lem, hogy ideiglen feledékenységre,
halgatásra vegyed Atyádat, őtséidet,
ha veled egyetemben óhatatlan vesze-
delembe hempelygetni nem akarod. *Jof.*
Talám nem tudod, hogy e' karom men-
tette szörnyű haláltól Nábuk fiát? 's még-
is félyek? *Manaf.* A' mint fajdítom,
nem tudod még te a' felségek udvarok
ál, és titkos forgását: egy némelly ma-
gán uralkodóknak haragját nem érz, nem
tanács, nem törvény, hanem önnön aka-
rattyok mértékli: A' hálá-adatofságnak
ékes lelke csak alaton rendű testekbe
szorúl: másnak köteles hálával tartozni,
Királyi széket fertesztető éktelenségnek
tartyák a' felségek, e' felett ollyas vétek
óltatott természetedbe, melly ha ki-tu-
dódik, minden ok vetetlen erőszakos
halálnak torkába dönti fejedet. *Jof.* 'S
mi olly éktelen vétek férhetett hozzám?
Manaf. Sedecziástól származott véred,
nemzetséged: a' mint az egész tábor re-
besgeti, Nábuknak tellyes igyekezete,
hogy téged nyakon ragadgyon: kivált
szere-

szereksédre vagyon ezen telhetetlen
nadálynak ama vélekedése, hogy Oziás
képében te fiettetted Egyiptus felé úta-
dat: ha már tennen gondatlanságod hoz-
za nap-fényre itt létedet, lehetetlen,
hogy el-kerüllyed vesztetted: mellyre
esküvéssel kötelezte magát vérednek en-
gesztelhetetlen ellensége. *Jof.* Tehát
nem remélhetem már, hogy édes Apá-
mat, véremet szabadítsam? *Manaf.* Nem:
azt tsupán, hogy meg-kémélvén maga-
dat, üdőjártával bősízüst álhasz édes vé-
redet ontó pogányon. *Jof.* Véled-e', hogy
én magam bűrét féltvén, egyenlő szü-
vel, szemmel tekéntem édes enyéimnek
kontzolásokat, és csak ama kétes remény-
nek árnyékával táplálom bús szívemet,
hogy valaha bősízüst álhatok Dávid há-
zát rontó ellenségemen? Az Udvarok
fortélyait nem tudom ugyan én, te va-
lóban tudod: de mi szeretettel, hűség-
gel kellyen nemes fiúnak édes Apját tisz-
telnie, talám nem tudod te: én igen tu-
dom. *Manaf.* Nem ellenzem fiúi köte-
leségedet: de ahoz fogható tehetségedet
kétlem: nem-is érhetem fel eszemmel,
mi ok remélteti veled, hogy segíthetíz
fogoly Apádon? *Jof.* A' mellyet ő egy-
szer-is, mászor-is vítatot: tudni-illik Iste-

nünknek változhatatlan ígérete. *Manaf.* Talám te-is aggnő-regék vágásán bolyongasz? hogy amaz ígért, merő álma, agyafűrt Jeremiásnak, nyilván állattya Apádnak már el-végzett halála: Nábuknak másolhatatlan szava. *Josf.* 'S nem de sokkal másolhatatlanabb Isteñek Isteni szava? tsak Bábylont ne lássa Atyám; a' többivel nem aggódom. *Manaf.* Ugy de ha ki-tsírázza e' világból Nábuknak megáltalkodott haragja? *Josf.* En gondom, hogy élyen: a' többit Istenre bízom. *Manaf.* Bizd inkább mind Istenre. *Josf.* Héjában vitélkedel Manassé: el-tekéllett szándékom a' Királyi sátorhoz kőzelíteni, és hozzám szólítani Nábuk fiát: jer velem, ha tetfzik: hanem: rejtezzél oda, a' hová félénk szíved vonzón. *Manaf.* Ha ugyan el-nem akarasz állani ezen igyekezetedtől: ah leg-alább, midőn ki-jelented Nábuk fiának megtartóját, titkold-el Sedecziás fiát, hogy nyilván légyen érdemed, titkon vétked: ha pedig szűléidről fogna értekezni Evilmér, mondj engem Atyádnak. *Josf.* En hazudjak? *Manaf.* Isten ne adja, hogy tsak egy kőrömnnyire-is mozdítsad a' fulykot: nem tsak az, kitől testi, hanem az-is, kitől jó erköltsű életünk származik,

zik, valóságos Atyánk. Maga a' nagy
ősd-ös Dávid bölts palástolással színezte
valóságos mi vóltát. Te kövesd taná-
tsom: talám mutat az irgalmas ég va-
mi réft, mellyen nevezetes Atyád való-
ságos Atyádat ki-fegétse a' veszedelem-
nek őrvényéből. *Jof.* Ezt nem ellen-
zem. *Manaf.* De ujjalag kérlek, egy
szót se ejts Sedecziáfról, nemzetséged-
ről. *Jof.* Valóban nehéz tanács. *Man.*
De szükséges: de ime' ki jó felénk? *Jof.*
Ő maga a' kegyetlen Nábuknak fia. *Ma-
naf.* 'Suttomban figyelmezz egy pará-
nyig beszédére, hogy ki-vehesd eleve,
mi akarattal légyen hozzád. *Jof.* Sőt
inkább hallom szem-közt: nem fér hoz-
zám suttomban ólálkodó kímnek szemé-
lye. *Manaf.* Leg-alább igen óva erefz-
kedjék nyelved. Ó bár tsak ezen egy
tanácsom --- *Jofiadnak köntösét vonogatya.*

II. KI-MENET.

Evilmér, Arzak, és a' Vóltak.

Evilm. **A**Rzak, el-tekéllett akaratom,
a' foglyokat főről főre szo-
rosb tekintetre fogni: ki tudja, ha nem
akadok-e' drága Üdvőzítőmre? mert no-
ha annak képét az erdőnek sűrű árnyé-
ka,

ka, halálnak véletlen félelme szemeimbe
tsak gyöngén, a' szerelemnek búzgósá-
ga mind-azon-által ugyan elevenen raj-
szolta szívembe. *Arz.* Eleget valék rajta
parantsolatodhoz képest hogy meg-lel-
lyem: de - - - *Evilm.* Mi vidéki iffiat lá-
tok? kéméld-meg kérlek édes Arzakom:
úgy tetfzik, mintha ábrázattya tellyes
bátorságot nyújtana néki: vallyon mi
fénylik az oldalán? nagyot botol sze-
mem, ha nem én kardom. O Istenek!
nem álhatom-meg, hogy közeleb tekén-
tetre ne vegyem. Üdvözz légy vitézlő
iffú! talám nem ismérz már reám? nem de
ezen ditsőséges kezed, mellyhez enyémet
tsatlom, ragadot-ki engem a' dühösködő
medvének torkából? miért h borodól?
miért sűtőd a' földre fejedet, szemedet?
talám meg-döbbentél? ah ved-ki szerel-
mes barátom ved-ki szívvedből még árnyé-
kát-is a' félelemnek: ez a' te gyönyörűsé-
ges ortzád, ez a' te győzhetetlen karod,
ez az oldalodon ragyogó tsekély ajándé-
kom, kardom bátorságos utat nyitnak,
akár hová menendefz: tsak arra kérlek,
jelentsd-ki magadat. *Jof.* Ettől jobban
meg-tudhadd, ki légyek? *Manaf.* Én
fiam. *Evil.* O bóldog Apa! *Jof.* Ból-
dog? ő vajha! sőt ki lehet olly bóldog-
talan

talan a' föld színén mint én? mint A-
pám! *Evil.* Lágyabban gondolkodjál
magadról, Apádról: mind ketőőtől
el-fogom én Atyám haragját: az egy
Sedecziást, és gyermekeit veti tzedül
Nábuknak meg-általkodott boszfzonkodá-
sa: ha Egyiptusnak vetemedett élemetesb
fiát kezébe kerétendi, hitemmel állatom,
senkinek málnak nem ontja véré. *Jof.*
Való tehát, hogy Sedecziásnak, hogy
gyermekeinek meg-kelleyen halni? *Evil.*
Igen-is való: akár kinek málnak életét
bótsületemre veszem, ha akarod. *Jof.*
De hogy akarom, ha Királyomnak veszni
kell. *Evil.* 'S vallyon miért? talám a-
zon egy vér kaptsol hozzá? *Jof.* A'
barátságna, hűségnek fokkal szorossabb
kötele. *Evil.* Tehát az egy hűség ba-
rátság szorit téged olly szorossan Kirá-
lyódhoz, gyermekeihez? *Jof.* Olly szo-
rossan, mint ha én amannak édes fia,
ezeknek édes egyjek vólnék. *Manaf.*
Méltán ditsérem ezen istenes indulato-
dat édes fiam: de hogy jobb időre tar-
tsad, javaslom: az idétlen hűség néha
vétekre hentereg. *Jof.* Ugy de mi idő-
re, mi szerentsére halaszszam hűségemet,
ha most a' veszedelemnek nehezében
nem állatom *Man.* (Bóldog Isten majd
min-

minden fortélyomat fonákul fordítya.)
Evil. O ha fel-érné hatalmam kedveseidnek életét lelkem barátom, ennen életmennél szívesben védelmezném! de esküvéssel állatá Apám, hogy tövestől kivágja Sedecziásnak minden tsemetétjét.
Jos. Talám Sedecziást-is? *Evil.* Nem: hogy ennek halálára nem esküdnék, egy némelly Profétátok vete gátot. *Jos.* Élni fog tehát? *Evil.* Mit mondasz kérlek? ugyan azon félelem, melly az esküvést gátollya vala, Sedecziásnak gyorsabb ki-végezésére ingerli Apámat, hogy ne talám tudja mi Isteni ígérethez képest szabad lábra kapjon. *Jos.* Jaj nekem! el-süllyed tehát minden reményem.
Evil. Medgyek édes barátom? tőled sem tilthatnám-el Nábuknak boszszú-álló törét, ha Sedecziás fia vólnál: Egyiptusban keres ő bátor hajlékot: ah tartsák-meg örömdre a' jó Istenek! hozzád kaptsolt szívem már Sedecziás magzattyait-is szeretteti velem. Te Arzak kegyesen bányál a' foglyokkal: jutalmát vészed. *Arz.* Semmi sem múlik rajtam: ezennel el-beszélem a' fogoly Királynak ennek hűségét: tudom, hogy illy kefer-ves állapotában semmiből sem vehet nagyobb vigasztalást. *Jos.* Sőt nagyobb-

bat: mondjad tsak, hogy ide érkezett.
Manaf. Ah titkold-el Arzak itt létét a' bús Királytól; egyebként keferited inkább, hogy sem enyhéted szívet. *Jos.* Sőt mond-ki, a' mit mondék. *Evil.* Ne kétsél, ennek szavát fogadd. *Manaf.* (Mennyeke-e' vagy maradjak? engem-is veszedelembe kever gondatlan szeretete: jobb éfzbe vennem magamat, a' míg lehet) Barátom hadd kövelfelek: te pedig fiam egy kis korig vedd feledékenségre Apádat: ezelősködik, a' ki másért magát veszti.

III. KI-MENET.

Evilmér, Josiás.

Evil. **L**Elkemnek fele, édeséges barátom! hadd bóldogítsa szíves ölelésem szerelmem búzgóságát. Ha valaha Atyám Királyi páltzáját kezembe véendem, ha Királyi székére emelkedem, országomat, ditsőségemet, kintsemet, mindenemet, sőt ennen magamat veled osztom: de kérlek, ugyan mit forralsz szívedben? komor kedved, kefer-ves ábrázatod, firalomba borúlt szemeid vallyon mit jelentenek? nem szerettednek, hanem tudja mi tetézett fájdalomnak

nak jelei ezek. Ah erezd-meg már nyelvedet, beszéld-ki szívednek bús titkait: avagy talám még-is félelmes gyanúra vészted hitemet, szerelmemet? *Jof.* Ah tudjad tehát ki légyek? *Evil.* Ez fő kívánságom. *Jof.* Jaj ügye-fogyott Atyám! *Evil.* Ne féltsed Apádat: semmi veszedelem nem éri, a' míg életem tart. *Jof.* Sanyaruságos ötséim! *Evil.* Hát ötséid-is vannak? hogy Atyád, véred, 's akár ki más-is, kinek üdvőzségét ohajtod, éllyen, én gondom, hitemmel fogadom: csak te szüntesd már keservedet, siralmadat. *Jof.* Akár ki más-is? szabadúlyon tehát Királyom, szabadúlyának magzattyai. *Evil.* Ezt az egy diót, a' mint mondám, fel-nem törheti tellyes tehetségem: de légy jó kedvel: meg-fzabadítok egyet. *Jof.* Hogy lehessék, ha Nábuk az egy testvéreket, ha Apjokat veszti? *Evil.* Ha csak puszta barátság, hűség tsatol a' Királyi házhoz, talám meg-elégedhetel ezzel az egyel. *Jof.* O egek, ki fokkal szorosb kötél szorét Királyomhoz! *Evil.* Mi tehát édes barátom? de ime' közelít Atyám: ah kérlek, vidámúlyon komor tekinteted, tágúlyon bús szíved. *Jof.* Hogy a' fenevadak nem rettentenek, te tudod.

tudod. (Bóldogtalan fejem! mit tselekedjem!)

IV. KI-MENET.

Nábuk, és a' Vóltak.

Náb. **K**I nagy gondom légyen reád fi-
am, ide jövetelem téfzen bizony-
ságot: tartok vala, hogy ne talám
párt-ütömnék, Egyiptusnak vetemedet fia
légyen üdvőzítőd: de el-enyészet már
félelmem: fogva hozzák éktelen poron-
tyát vitézeim: mi helyt táboromba jö-
vend, fogytig-le tőrlem a' föld színé-
ről Sedecziának minden pereputtyát.
Jof. (Mit hallok! Örök Istenem most tá-
magasd elégtelen ezem!) *Náb.* Ki ö-
römeit látom itten üdvőzétődet, a' kit
csak azon egy Isten, nemzet, semmi
egyéb nem kapsol a' hite-szegett Király-
hoz. Nem vagyok én kegyetlenkedő
felség, hogy a' vétketlent azon egy kor-
pába keverjem a' vétkeffel. Vitéz iffiú
ne kéméld kegyeségemet: akár mit ké-
rendesz: szívesen hajlok kérelmedre. *Evil.*
Királyom Atyám ugyan ezzel biztatám
én csak imént. *Jof.* (O egek segítségem
ártatlan fortélyom!) Felséges Uram u-
gyan e' kegyelmedet remélteti vala ve-
lem

lem feneketlen kegyeségednek széles e világra terjedett híre: egyetlen egyet kérek: mellyel ha méltóztatfz, tetősen boldogítasz. *Náb.* Fakaszd bizvást kívánságodat. *Jof.* Tennen fiadnak megtartott életére kérek, tartsd-meg édes Atyámnak életét. *Náb.* Királyi felségemhez, fiúi szerelmedhez valóban illendő kérelem: Királyi életemre esküszöm, hogy én-is visszont meg-tartom Atyádnak életét. *Jof.* Már ugyan fen jár szerentsém, nem-is kívánom fellyebb emelíteni: ezernyi ezer hálát mondok ezen tetézt kegyeségednek ô Király! *Evil.* Illy felségnek adakozását igen szoros korlátba tsatlod. *Jof.* Ezzel bőven megelégszem. *Náb.* De nem az én Királyi kegyeségem: mellynek tulajdon mértéke haragomnak szertelensége: miért hogy azon egy mértékkel öntöm én pártosimra boszszúmat, híveimre kegyelmemet: ennek te rajtad, amannak Sedecziáson és gyermekein jeles példáját állatom ma, meg-is mutatom, hogy tudja mi álmon állapotot reménye fonákul fordúl. Jer velem Evilmer, szorítsd oldalodhoz ezt a' kedves iffiat: illik, hogy mind haragnak, mind kegyeségnek valójában való módját Apádtól, Királyodtól tanuljad. *Evil.*

Evil. Felséges Atyám, Királyom töled vagyon, függ mindenem. Jer édes barátom: hálá Istennek, hogy vígan vagy már, hogy jóvendő szerentsédről bizonyos. *Jof.* Vigan ugyan: de jóvendő szerentsémről bizonytalan. *Náb.* Mitso-dát? tehát olly jelenséges kegyeskedésem után-is kétled, sőt félted üdvőzségedet? *Jof.* Nem féltém ô Király: tsak Apámat féltém vala: de ezen félelmem-is el-tűnt Királyi esküvéfédre. *Náb.* Tehát vidámúllyon már, és bátor tekintettel tisztellye szíves kegyeségemet bús szíved. *Jof.* (Hogy erőltessém mosolygásra ortzám, holott ezernyi ezer gyötrellem öldökli lelkem!)

IV. VÉGEZÉS.

1. *Ki-men.* **M**ildön szívesen köszö-
ni Jeremiás Arzak-
nak, hogy beszélgetéire szabadí-
totta Sedecziással: 2. Véletlen
oda vetemedett Manassest minden
nyomorúságnak szerzőjét erősen
feddi: 3. Arzak Jeremiáshoz ve-
zeti Sedecziást, és az alatt el-be-
széli neki, ki búzgón farag. *Náb.*
D 2 buk-

buknál édes Apja mellett Jofiás.
4. Oda hatt azonban Jeremiás, a'
ki bizodalom, 's félelem közöt
habozó Sedecziásnak ki-jelenti Ba-
bylonnak romlását, Messiásnak el-
jövetelet: de Sedecziásról tött Iste-
ni ígéretnek értelmét ki-nem fejtí.
5. Ez után Istennek végtelen irgal-
mát ditsóiti.

I. KI-MENET.

Jeremiás, Arzak.

Jerem. Fogadom Arzak, hogy keferű-
séggel el-tellet Királyomra
hajlott kegyeségednek tetézt bérét vé-
szed: soha sem gerjed olly szörnyű boz-
szúra igazságos Istenünk, hogy ugyan
azon időben könyörületességének pél-
dája ne tűndököllyön. De itten nem
vigasztalhatom bátran el-keferedett Kirá-
lyomat, holott egyéb foglyok könnyen
meg-fognák gátolni biztos beszélgeté-
sünket. *Arz.* Hogy alkalmasban foly-
tasd beszédedet, hozzád vezetem, ha te-
tízik, de úgy hogy mind egyre szeme-
men tartsam. *Jerem.* Igen-is tetízik: de
ime' Manasses: ha jól arányzom, Nábuk-
hoz

hoz íet: Eregy édes Arzakom, és mi-
helyt elébb állítom én ezt, állítsd hoz-
zám a' Királyt.

II. KI-MENET.

Manasses, Jeremiás.

Manas. Ísmét szememre akad ez az izet-
len vénség. *Jerem.* Áll-meg
Manasse: vallyon 's miért rettent, boly-
gat, borzaszt pufzta tekintetem? merő
mesének tartád te minden fenyegetése-
met: azonban ki-tetízik már, hogy me-
rő véletlen eseten, vak szerentsén álla-
podott minden tanátsod: avagy ha ugyan
helyes gyökeret vert; miért nem bőfen-
ted-ki Királyodnak védelmére ebben a'
veszélynek nehezében? ortzátlán nem
szégyenled, hogy ki-kopván minden di-
szes tanátsból, már tsupa galádsággal si-
mogatod Királyodnak veszett ügyét?
Man. (Ha el-nem nyögöm ezen heré-
nek mardosó nyelvét, fel-tálollya min-
den titkomat) Ezt jobban kormányozni
hivatalodban jár Jeremia, kinek fülébe
sűg, minden jóvendő történetet Isten-
nek bőltésége. *Jerem.* Én hivatalom,
híven, bátran, igazán ki-mondani örök
Istenem ihlését, akarattyát: mellyel soha
D 3 sem

fem szököt büntetlen szembe az udvari
 alság. *Manaf.* Kérkedjél ámbátor ten-
 nen kinyeden ezen hitván ditsőséged-
 del te vén henye: A' Felségek, udva-
 rok kormányozását, melyet fel-nem ér
 tompa eszed, bizd reám, ne piszkáld.
Jerem. Ki szépen szóted udvari fortélya-
 idnak váfnát, mostani állapotunknak ke-
 serves zúrzavarja jeles bizonytságot té-
 szen: tudni-illik igen mély, igen hatás
 eszkeskedésre könyöklök dűdűb nyere-
 ségnek galád keresménye, agya fűrtt pat-
 varkodásnak kendőzött szerkesztetése.
 Istentelen! a' te balgatag tanácsod hem-
 pelygette hanyathomlok mostani nyak
 szegő jégre ügye fogyott Királyunkat:
 a' te üldön forrott egybe vesztélyünknek
 gyökere, Egyiptussal koholt szövétsé-
 günk. Ellenzi vala ezt Sedecziásnak eskü-
 véssel állatott hite: ellenzi vala én álta-
 lam Istennek rettentő szava. De a' te ud-
 vari törvényed-ként eszt veszt, a' kit
 Istennek szava rettent: nem tud uralkod-
 ni, a' ki hitét nem meri szegni: se isten-
 nek, se embernek, tsupán önnön magá-
 nak kötelezheti magát a' Királyi felség: az
 el-szabott rend-tartás, lelki jóság, féle-
 lem, reménség a' köz népnek tulajdona,
 a' Királyokat magasabb póltzra ültette a'
 sze-

szerezte, melyre fel-nem kaphatnak
 ezek az együgyű porságot ijesztő vázok.
 De nem ferteztetem tovább eszéle isten-
 telen nyelveskedésszel nyelvemet: azt
 kérdem egyedül: várhattál-e' olly isten-
 telen gyökerbe óltott tsemetédből kel-
 lemetesb gyümölcstől annál, melyben
 most tompúlnak fogaid. Mond-meg
 kérlek, mi vesztette Israelt? mi sok más
 Országot, tartományt? ha nem enyészett
 el éppenséggel eszed, már régen kellett
 volna másokon tanulnod. Mert ugyan-is
 mint épülhet ez, vagy amaz Ország, nem-
 zet? ha Ura, Királya hízeltedő tzinko-
 foknak tárva nyitva dűlezkedett fűleit,
 a' Prófétáknak, Papoknak, sőt magának
 a' nagy Istennek sugallásától, unszólási-
 tól el-fogja? ha az Isteni hit, tisztelet,
 törvény, jámborság 'zámoly gyanánt ta-
 podtatik? ha a' Fejedelem önnön kin-
 nyén hánya veti, szatollya népet? ha
 dűltzég indulatinak, ha feslett udvari
 tzinkosinak rabja? ha melőzvén felségé-
 hez tsatlott munkát esztendőket henye
 gyönyörködtetésben veszteget? Ő átko-
 zott hízeltedők, felségeknek majd óha-
 tatlan vesztélye! ki nem tudja utálatos
 fortélyaitokat? a' Királyt mint egy tzer-
 nára szerkesztetett álnokságokkal környül
 D 4 fog-

fogni, a' szerentsétlen esetet titkolni, himezni, hámozni, a' szerentséset fitogatni, öregbíteni, ártalmas szövetséget koholni, egész tartományokat áruba bortsítani, a' szegénységnek véres veretékét ki-sajtolni, idegen jószággal töltözni, egy szóval az Országlokon országlani ez a' ti derék mesterségtek, ez a' ti nemes tudománytok, mellynek kendőzött mérge egész Országokat, nemzeteket nem egyfzer döntöt a' veszedelemnek feneketlen örvényébe. Ah takarodjál innen ál világnak ál tzinkosa, és a' melly ravasztságot koholt buta eszed, ahoz támaszkodjék már gyámoltalan karod. *Manaf.* Igen fokkal untatád fületem: te egy két szavamtól ne-fogd-el tiédet. Hogy mered te vakmerő here sértetlen étellel, szabadsággal biztatni Királyomat, a' ki már-is vasat pönget, tsak hamar erőszakos halál torkába merül? ha se életét nem veszti Kaldeus kardja, se szemét nem rettentí Babylon tornya, nem verem torkodba, sőt örvendetes hittel tisztellem jövendőló szavadat: de nem érhetem-fel eszemmel, mint lehessen, hogy, ha jövendőléfednek egyik része el-nem vétendi az ugrást, a' máfik inat ne kapjon? *Jerem.* Mind a' kettőnek valóságát

gát ki-fejti ma esze veszett ravaszkodásod, maga én tsak meszünnen sem nyúlok patvarkodó bordádhoz, a' mellyben főtöted: hogy pedig hiú reményel ne hitessed eszelős tanátsodat, tudjad, hogy még ma iszonyatos galibába keveri veled együt rúttul meg-játszodtatott Királyodat. De minek vesztegetem az űdöt veled? Sedecziához megyek, hogy néminémű vigasztalással enyhítem el-keseredett lelkét. *Manaf.* (Ha nem követem, ki-bőfenti minden mesterkedésemet ez a' komor vénség) én-is megyek: színte oda igyekezem vala.

III. KI-MENET.

Sedecziás, Arzak.

Sede. Sokkal tartozom néked édes Arzakom, a' ki szívves kedveskedéssel mértékled Uradnak telhetetlen kegyetlenkedését: Ide jövend tehát Jeremiás, a' kitől ügyömnnek biztos, vagy vesztos vég mivóltát érteni óhajtvá óhajtom. *Arz.* Tsak imént hagyám Manassessel: ezentül itt terem. *Sede.* Éppen nem kétkellem; mert tudom, hogy embere szavának. De mit mondál kérlek: tehát fiának szabad és jelen léte gyönyörködteti

Manassést? 's ezt titkolya ő tőlem? sőt feledékenségre-is vészzen? ő keferves forsa a' Királyoknak! soha sem tudják, kinek higyenek. *Arz.* Meg-ne esék szíved ő Király: Manassésnek hűtelenségét bőven pótollya fiának hűsége. *Sede.* Ki örömeft hallom ezt, ha merő szóval nem tápiálsz. *Arz.* Sőt felét sem mondám ki azon dítfiretes iffiú valóságos hűségének. Mély foházkodással, sűrű könyvekkel, sok más barátságos jelenséggel állattya vala, hogy inkább veszti, hogy sem nálad nélkül folytassa életét: a' mi több: minden vifelete mutogatya, hogy sokkal búzgóbb szerelem kaptsollya hozzád, hogy sem Manassés édes Apjához. *Sede.* Hogy ne hidgyek már illy nyomós állatásodnak? ő ha egy két szót lehetne folytatnom olly jeles hívemmel! De jaj minek óhajtom én mások gyermekeit, ha Jofiás édes gyermekem a' fene pogánynak markában keferég! bódogtalan fejem! talám elébb adom-ki lelken, hogy sem halálra vált szemeimre vehessem egyetlen egy kintsemet, reményemet, gyámolomat, édes fiamat. O Prófétáknak mindenkor sűrűséges homályba borúlt titkai! ők bírának erre az átkozott hadakozásra: ők hitegetének, hogy nem veszti

szti életemet Káldeus kardja: ugyan ők édesgetének, hogy szaladásra vessem magamat: ők vitaták tele torokkal, hogy soha sem látandom Babylont: melly igéretre kellyen már támaszkodnom? ime' már ohatatlan halálra, 's ugyan Káldeus kardjára hempelyget a' vér szopó kegyetlenség: de légyen bátor, ne ontsa véremet, sokkal kefervesb étellel győtri: tudni-illik Babylont, (ő epeftő gondolat!) Babylont kell szemlélnem: e' felett szertelen gyalázattal terhelt lántzaimat mind egyre gúnyoló, bozontó, tetézett hanyarúságomon tapfoló Babylont?

IV. KI-MENET.

Ugyan azok, Jeremiás.

Jerem. **S**Emmiképpen Sedeczia! nem vér levegő eget Istennek szava: semmi felség, semmi hatalom, semmi történet nem vethet gerebet az ő egyszer el-tekéllett akarattyának. *Sedec.* O kitelhetetlen vigadozva látlak édes Jeremiásom: hadd tudjam már kérlek, halált jelentesz-e', vagy életet? félelmet-e', vagy bizodalmat? *Jerem.* Most se emennek, se amannak ideje: annak idejében mind a' kettőt kőlötte felett szórtam földbe.

ledbe. Már nem tartozom egyébbel vezett ügyödni, hanem merő kefergőssé, siralommal. *Sede.* Ki-veri tehát testemből lelkemet ellenségemnek vérengző tőre? *Jerem.* Nem, nem ontja véredet. *Sede.* Tehát vasba, gyalázatba szorultt Királyi személyemben kell Babylont szemlélnem? *Jerem.* Nem: Istennek másolhatatlan ígérete: soha sem látod Babylont. *Sede.* Mi kegyetlen sorfra szorult tehát végre bódogtalan fejem? *Jerem.* Akár emerre, akár amarra, kegyetlennek ne mond: igaz, irgalmas, nagy tűrő, nem kegyetlen Urad Istened, a' ki reád árasztja. *Sede.* Tehát végre ugyan a' nagy Istennek bőszerű-állásával fenyegetsz? *Jerem.* Túl vagyok már minden fenyegetésen: más hűrt pöngetek egy kis korig. Sedeczia Királyi véredhez fogható bátorságra emelkedjél: édes gyermekeidet, lántzaidnak sullyát, gyalázattal el-tellet méltóságodat, következő kínos halálot, örök rabságodat erefzd egy parányi feledékenségre, hogy meg-nyugott vidám elmével halyad be-fizédemet. *Sede.* Beszöld-el bizvást mind, a' mire kedved vífzen: ha el-komorodott-is ortzám, tudjad, hogy nem tántorog, nem retteg szívem. *Jerem.* Már
fok

fok ideig bőszerűontya az eget Juda: fok ideig gyulogattya mind egyre lassú haragját mindenható Istenének, a' ki Dávidnak hajdan örvendetes, kellemetes házát már keferűség, gyűlölség házának nevezi. Mert ugyan-is mi gonofság ferteztette valaha a' föld színét, melybe torkig nem merült volna Juda? Pogány áldozatokkal telének örök Istennek Szentséges Oltárai: ifzonyatos vérrel töltözének széplőtelen edényei: szertelen otsmánsággal büszhőde egész Szent-Egyháza: Mennyei Istennek imádandó székében állanak Baal, és Moloch fertelmes tzőlönkei: ezeknek hajta térdet Joakim, ezeknek lábaikhoz bórítá nagy ősenek Dávidnak Királyi páltzáját koronáját. El-nyögte ezt az éktelen Istentelenséget, sőt az után-is új áldomáfokat árasztot Judára a' nagy tűrő Isten. Reádlágyítá a' dühősködő pogánynak szívét, országláfra emele, istenes unszolásímmal vezérle, 's vajha ezeknek farkán forgattad volna, országláfodat! De távul legyen tőlem, hogy új dorgálásom nehezítse-meg aggot búdat! sőt ha siralmam el-moshatná kefervednek szertelenségét, sebes patak gyanánt folytatnám könyveimet! Ez legyen Isten irgalmának, ez
örök

örök hűségemnek világos, de végső je-
lensége. De mit mondok? végső? --
ő ki jeles, ki örvendetes fény deríti vé-
letlen bús lelkemnek szemeit? Te vitéz
nyisd szaporán a' sátort, mellyben sul-
lyos vasba szorúltt Israel kefereg: te pe-
dig pöngesd a' lantot, hogy szokott zön-
géssel mértékellye szivembe ötlött me-
nyei heveségemet. *Sede.* Kérlek édes
Arzakom tellyék pontra akarattya. *Arz.*
Almélkodásomban szinte meg-dermedek:
ortzája, szava, mindene fellyül mulya
emberi gyarlóságunkat. Vitézeim jár-
jatok-el híven szaporán parantsolattya-
ban. *Jerem.* Siónnak gyászba borúltt leá-
nya öld-le, öld-le már lántzaidat: ho-
mályos keferved kies vigadozáfra dé-
rüllyön: erős hitre, bátor bizodalomra
vidámüllyon-meg esett szíved: fietve fiefs
régi szavát híven meg-álló menyei Je-
gyeledhez! ki ifzonyatos szélvész felleg-
zik, tsattog pattog éj-szokról! ki febes
zúgással zajjal dül a' nagy Istent bozfzón-
tó nemzetségre! Ime' támentalan dandá-
rok, mérges nyilakkal tömött tegezék,
öldöklő kardok, dárdák, fok más tag-
lást, kontzolóást, halált nemző hadi esz-
közök! ime' szemembe ütköznek már a'
kaszás szekerek, déltzeg paripák, tevék,
ele-

elefántok! hafogattya már az eget, ren-
geti a' földet, veri fülemet a' katzér
nyeretés, síp, dob, trombita harlagó
hangja! repednek, omlanak, rakáfra dül-
nek győzhetetlen bástyák! hafs-bé sza-
porán, hafs-bé biztoson Mediának Ki-
rálya Istentől el-pártoltt bálványozó
városba: dulyad, foszfzad, hánynyad,
rontsad földig ezt a' fertelmeskedő szaj-
hát! hová lén már az ő fene, gögös,
Szentség-törő Királya? meg-afzízot,
hervadot, fenyvedet kefervében, tsúfz,
máfz istentelen vérrel töltözött föld fzi-
nén. Ime' az én Szent-egyházomból
zakmányoltt Szentséges edények: té-
retsd-meg nekem ezeket: a' Szentség-
törő Pogányt pedig tetétől talpig jzen-
ként rombold, kontzold. *Arz.* Örök
Istenek mit hallok! lehetséges tehát,
hogy Nábuknak olly erős kö-szıklán ál-
lapodott, annyi tartományokra terjedett
urasága meg-tántorodjék, sőt el-is dül-
lyön valaha? 's ki lehet ama Medus Ki-
rály, a' ki olly temérdek bozfzút ál-
lyon? Ki ama Kaldeus Király, a' kin ál-
lyon? *Sede.* Mind ezekből tsak gyanú-
képpen sem arányzhatom, mire jutok.
Jerem. Pöngesd ujolag a' lantot: Mit félz
én népem, mit félz! járd-meg könyv-
be

be borított szemeiddel széles e' vidéket: ime' már merő pufztaság, a' hol Babylon állot. En bántottam, én állottam bozsfút: én fizettem-meg már régen érdemlett romlással, gyalázattal, halállal dűhős ellenségednek: Ime' már földig omlott, le-tsöpültetett, meg-vettetett, eltellet nyomorúsággal a' fel-fuvalkodott kurva! Jer vízfűza én Nyájam, jer előbbi gyönyörűséges legelődre: emeld-fel bús szemeidet Carmelus hegyére, tekénthetsz e', melly kieszen zöldellik: emeld Sionra, tekénthetsz e', melly álmélkodtató virágot nemez Jessének veszeje: tekénthetsz e', mint környékez imádandó nagy Firfiat szeplőtelen gyöngye szűzetske: tekénthetsz e', ki táméntalan menyői fényel világosított nemzetek járúlnak, hodúlnak ama Firfiúhoz! *Sede.* Ezek az el-jövendő Mesiásról már régen tött ígéretek: de hogyan veszi eredetét Dávid véreből, ha én bennem, ha édes enyéimben vég tsöpig fogyasztya ma a' vérengező Pogány? De ime' már magához tér, előbbi színére változik a' Próféta: mit kell tehát nékem reménlenem? mit félnem? *Jerem.* Tsak kis vártatva pontra tellyesíti minden ígérteit a' nagy Isten, mellyet eadig sűrű homályba rejtet.

tet. *Sede.* A' népnek eleve rabságot, utólb szabadságot, országlást jövendőlfz vala: de e' farkon nem foroghat én állapotom, a' ki Babilont nem látandom, és maga kínos halálra intéz a' Pogány, életem nem veszttem! *Jerem.* Elég-e' jelentém forfodnak folyamottját, holott ki-mondám, hogy a' Pogány szörnyű kegyetlenkedéssel fejezi győzedelmét. *Sede.* Hogy fejezi eképpen, ha se halok, se raboskodom? *Jerem.* Nem jól veszed-fel ígémet, tsalatkozol. *Arz.* Királyom űr-állói közelítnek: távozzál kérélek, hogy itt ne érjen Uramnak megáltalkodott haragja. *Sede.* Távozom: tsak arra kérélek kegyes Arzakom, ha Josiást ide fognák hozni a' porofzlók, hadd lássam, hadd őlellyem, hadd ápolgassam még egyfzer. O hatalmas Isten, ki szertelen hartzot állanak szívémben a' félelem és reménység? 's talám hiú a' félelem? talám hiú a' reménység: Ah Jeremia, hogy életemről, állapotomról függőben ne epeskedjem tovább-is, minnek előtte el-váliyunk, fejtse-d-ki már egyfzer jövendő forfomat. *Jerem.* Ne kívány többet: nem merem közelebb fejtegetni az Isteni ígének titkát: Josiás fiadat látni fogod: akoron ki-derül minden

den homálya ezen titoknak. *Sede. Megyek:* már ritkább sötétségre hanyatlik, sűrőbb félelemmel rettentí el-kese-redett lelkemet az éj.

V. KI-MENET.

Jeremiás.

Jerem. **H**Aragodnak közepette-is igaz és irgalmas Isten! ki érhetí fel észével ítéletidnek feneketlen mélységét? dorgálsz és vigasztalsz! sebesítesz és gyógyítasz! öldöklelsz és élesztetsz! kegyetlenkedő Felségek előtt-is győzhetlen bátorságra vidámitasz! te előtted pedig szüntelen kesergésre fakaszod szívem, sebes siralomra szemem! boszszúval fenyegetsz, 's ugyan azon időben esküvéssel állatod, hogy a' boszszonkodón boszszút-állasz! látom nyilván, hogy most-is nagy kedvedben vagyón Dávidnak vére: és mivel te nem sirathatod, hogy én sirassam, parantsolod.

V. VÉGEZÉS.

1. *Ki-men.* **J**Osiás, kinek nevét, nemzetségét még sem tudja Evilmér, Sedecziáshoz kívánczik.

kozik. 2. **R**apfak hireli, hogy felséges méltoságra akarja Nábuk Evilmérnek üdvőzítőjét emelíteni. 3. Magához hivatván Nábuk Sedecziást gyermekeistől. 4. Manassésnek Josiás véltt Apjának életét, szabadságát állattya: ofztán mind a' kettőt el-tiltya, hogy ne lássák Sedecziásnak ki végezését: 5. Sedecziásnak hálá-adatlan pártolását pedig kegyetlenül dorgállya, iszonyatos halállal fenyegeti. 6. Az alatt oda jó Evilmérrel Josiás, Sedecziás fiának vallya magát: valóságos Apjának életét kéri, ki-is nyeri nagyon fel-gerjedett Nábuktól, a' ki meg-másolván előbbi végezését, Josiásnak ötséivel együtt fejét véteti, Sedecziásnak szemeit ki-szurattya. 7. Evilmér keservesen siratván Josiást, szűves, de késő irgalomra lágyítja Apját Nábukot. 8. Kinek el beszéli Arzak az öldöklésnek egész folyamottját: 9. Megbávnán heves kegyetlenkedését Nábuk, Istennek boszszú-álló kezé-

től igen tart, 's Jeremiáshoz folya-
mik, hogy enyhétse annak sullyát.
10. Jeremiás hathatósan bátorítja
Sedecziást fanyarúságos állapotjá-
nak békeséges el-szenvedésére.

I. KI-MENET.

Evilmér, Josiás.

Evil. **L**Elkem barátom szájam izére foly-
nak mindenek. Kezünkbe ke-
rült már azon iffiú, a' kit Sedecziás fiá-
nak tartunk vala: de már ki-nyomoztuk,
hogy más szüléktől származott legyen:
azért szüntesd már búdat, tudván, hogy
ki-kapták már Atyám markából szerel-
mes Josiásodat a' jó egek. *Jos.* Jól tu-
dom ugyan, hogy hazug hír futamodot
Josiásról: de még sem tudom, ha ki-ka-
pote' a' veszedelemből? *Evil.* Már túl
vagyon rajta Apámnak reménye, hogy
markába ejtse: mit kívánsz többet? ki-
kopván ezen reményéből már csak azon
vagyon Nábuk, hogy a' foglyokat ki-
végezze e' világból. *Jos.* 'S hogyan tu-
dod, hogy ugyan ezen úttal keletzté-
jébe nem szorétya Josiást? *Evil.* Mint
eszeskedel kérlek: a' félelemnek bi-
zonytalan okain mohón kapsz: a' bá-
tor-

torságnak valóságos okaira csak fél vál-
ról figyelmezz. *Jos.* A' félelemnek oka
igen nyomós. *Evil.* Merő titkot szól-
latsz: talám a' foglyok között kesereg
Josiás? ha úgy: szabad lábra állatom,
minek előtte szemére vegye Atyám. Ah
ofzoltasd már egyfzer szívednek sürő fel-
legét: egy szavamban áll, hogy meg-
tartsam. *Jos.* Sőt ha szóllok, egy sza-
vammal bizonyos veszélyre döntöm.
Evil. Nem ismérsz még valóban barátom:
azért hímezed hámozod nyelved járását.
Jos. Igen jól ismérlek, 's ugyan azért
szóllok óva, hogy ne keferítsem szíve-
det: csak azon szepelkedjél kérlek, hogy
Királyomat tisztelhefsem: leg-ottan meg-
tudod ízről ízre állapotomnak minden
folyamottját. *Evil.* Szívesen szolgálok:
jerünk: de ime' Rapsak. *Jos.* Most u-
gyan kelletlen vendég.

II. KI-MENET.

Rapsak, és a' Vóltak.

Raps. **J**Ó hírt hozok Fejedelem: Felsé-
ges Apádnak igazságos haragja
csak hamar halállal bünteti hite-szegett
pártosát: de nagyon előzi haragját ke-
gyesége: ezt a' te Üdvözítődöt minden

reménye felett akarja ditsóítani: tudni-
illik tulajdona Nagy Nábuknak inkább
teremteni, mintsem vesztetni Királyo-
kat. Vitéz Iffiú ugyan azon Korona éke-
síti fejedet ma, melyet Sedecziáfnak
hálá-adatlan feje vesztet. Jertek mind
ketten. Te példáját, te gyümölsét,
végyed Királyi adakozásnak. *Jof.* Vé-
led-e', hogy ezen adomány fellyülmúlya
reményemet? nagyon tsalatkozol: nem
kivánom, sőt utálok én ezt a' ditsósé-
get: Királyodnak minden hatalma sem
érheti-fel reményemet: állya-meg sza-
vát: egyebet nem kívánok. *Evil.* Ime'
jó Atyám: ha gyűlölsd kedveskedő ke-
zét, ah ne vedd meg ajándékát. *Jof.* Ba-
rátom, e' tanátsod víg elméhez, nem
enyémhez illik.

III. KI-MENET.

Nábuk, Manasses, ugyan azok.

Náb. Vitéz Hadnagyom minek előtte
az el-végzett halálra mennyen
a' párt-ütő: állasd előmbe őtet, állasd
gonofzságában közös porontyait. *Jof.*
(Bóldog Isten mit hallok? ki-jelentsem-
e', avagy tovább-is titkollyam valósá-
gos személyemet.)

IV. KI-

IV. KI-MENET.

Ugyan azok.

Náb. NEmzetes Iffiú, hogy tsak egy kő-
rőmnyire se melőzzem eskütt
szavamat, kívántt ajándékul nyujtom
életét, 's ugyan ditsóultt életét édes
Apádnak: de ez nem elég: tekéntetesb
bérét-is vészted jeles jó tétednek. *Jof.*
Ha Atyám élete bizonyos, többet se
kivánok, se reménlek. *Manaf* Hozzám-
való szcrelmedet sok derék jelenséggel
állattad eddig: most illy nagy Király-
nak kegyeségét ki-váltt hálá-adatofság-
gal fogadd: és valamint életemet, úgy
tanátsomat-is ki-váltt bősűben tartsad.
Jof. Elete, tanátsa édes Atyámnak, fő
gondom. *Manaf.* Kérjük tehát illy ke-
gyeséges felségtől ezt a' kegyelmet, hogy
ne kellyen szemlélnünk Sedecziáfnak ke-
serves ki-végezését. *Jof.* Ezt én bűn-
tetésnek nem kegyelemnek tartom. *Náb.*
Ditsérem jeles hitedet: állyatok egy pa-
rányig félre mind ketten: haragomnak
sullyát ő érezze, és melly különösen
bősűllöm a' hitet, és jóságot, rajtatok
vegyen példát: hogy haragom, és ke-
gyeségem egyaránt gyötörje. Lássa sze-
meivel nem tsak azt, a' kít le-hengeré-
tek,

tek, hanem azt-is, a' kit fel-ültetek Királyi székére: ne-is költözzék illy reményel a' más világra, hogy erre a' fia kapjon valaha. *Manaf.* Sőt vigadozva mégyen a' halottak tartományába, ha fiamat látandja --- *Náb.* Tsak mennyetek: máfolthatatlan Nábuknak egyfzer kiadott parantsolatnya. *Jof.* Igen helyyes parantsolatod: hiú Manaffes félelme. *Evil.* Most ugyan tetfzel: el-sem válok tőled, a' míg felséges Koronával nem környékezem felette érdemes fejedet. *Jof.* Más bérét várom én érdememnek.

V. KI-MENET.

Nábuk, Rapsak, Arzak, Sedecziás,
két fia.

Raps. **I**Me' az istentelen párt-ütő. *Sede.*

Ime' a' telhetetlen vér-szopó.

Náb. Nem enyésznek fűstbe meny-ütő kőveim, a' mint balgatag eszed képzi vala: imádd már ezt a' kezét, melly azoknak tűzes fullát fejedre sűti: mind eddig kegyeségemnek, már boszszú állásomnak bélyegét szemlélye rajtad szélles e' világ: el-tekéltetem már éppenséggel vesztedet: vakarj tőlem háladatlan fene otsmány tzenkeiddel egyetemben

ben régen meg-érdemlett halálra, és a' pokolnak mélységében tanuld-meg, mint kellyen imádnod engem, mint Isteneimet? *Sede.* Engesztelhetetlen fene gyönyörködjél ám-bátor felette el-áradott fanyarúságomban: töltsed tetézve telhetetlen boszszúdat ártatlan gyermekeimen, így állatod tudni-illik álmodott Istenségedet: de halhadfza végre Királyi szabad nyelvemnek vég szózatya: nem óltod ma ölthatatlan szomjúságodat véremmel vérengező pogány: utánam hagyom édes véremet, fiamat: akár hová véendi ötet a' kegyes, vagy kegyetlen szerentse, magával vífzi őssz Országának örökös igazságát, és mindenütt boszszú-állásra gyulafztya édes véremet ma fogytig ontandó vérem. E' reményem enyhíti erőszakos halálom fullát, 's ennél-is keservesb vesztét szerelmes magzatimnak. O darága fiam! ő ártatlan, ő gyöngye áldozattya ez ifzonyatos dühösködésnek! 1 *Fü.* O Atyám fogd-el tőlünk az átkozott pogánynak türhetetlen tekintetét! *Sede.* Eszméld tennen magad: véremnek telhetetlen pazárlója, ki ifzonyatos erő-fzakkal ötlefz Atyai szívembe, holott tsupádon tsupa ártatlanságnak barom fel-

Kontzolásával ostromlod álhatatofságo-
mat: de hiú minden durvaságod: meg-
állya szívem maga tetézett dühösködé-
fedet: lelkemet erő-fzakofon ki-fajtólni
teftemből, el-fzántt akaratom? nem ellen-
zem: ne a' melyem: merétsd belé fzúnte
maroklattyáig istentelen törödet te Se-
decziáshoz, Juda Királyához illendő
hohér: de tudjad, hogy ki - ontandó
véremnek vére elébb vagy utólb主 min-
den ok vetetlen boszfzút áll kegyetlen
dölfőségeden. Erősödjetek fiaim: nem
marad-el fokáig Jofiás. *Náb.* Ez a' te
fzemtelen bátorságod világos jele ki-
váltt kegyefséggel elegyedett haragom-
nak: ki nágyot botlasz, holott tudja mi
agya-fúrt Prófétádnak fzavához támasz-
kodván buta reményel táplálod buta fe-
jedet, világosan ísmérteti a' vas, mel-
lyet pöngetsz, a' halál, melyre hanyat
homlok dőlész. De talám Jofiás vég re-
ményed ragad-ki markomból? ő efszelős
bizakodás! mi erő, mi rejtek menti boszf-
szú-álló kezemtől ügye fogyott fiadat?
ingó, töredékeny nádra fzorúltt már bo-
tor reményed: a' melly Országot, Ki-
rályi széket, páltzát Jofiáfra akarész vala
szállítani, ma más kezében látod. *Sede.*
Mitsodát? Dávidnak imádandó széket
mer-

merje más valaki ferteztetni? *Náb.*
Ortázatlan párt-ütő te ferteztetted eddig:
hallyad parantsolatom: minek - előtte
istentelen lelkedet ki-ókádod, borúly
mély alázatofsággal annak lábaihoz, a'
kit ma Királyi székedre ültetek, hogy
ne talám olly reményel költözzél po-
kolba, hogy a' fiad kapjon reá valaha,
hogy boszfzút állyon rajtam. Arzak
szollítsd ide Manassét fiától. *Sede.* 'S
ezt szemlélyem én gyalázatos halálom
előtt? ez-e' ama hit, mellyet annyira ma-
gafztal vala Arzak? ő gonofz Apánál
gonofzabb fiú! *Náb.* Jönnek már? te
háladatlan új ortza pirúlva szemlélyed
őket.

VI. KI-MENET.

*Jofiás, Evilmér, Rapsak, Arzak,
a' Völtak.*

Sede. Uram Istenem! mi tsuda? édes
fiamat, Jofiást látom-e? *Evil-
mér térdet bajtván:* Atyám! *Náb.* Mi te-
hát? *2 Fiú.* Ah édes Bátyám fies fege-
delmünkre. *Náb.* Fiam, Bátyám: mi
tsudák? mi árnyékok ezek? *Jof.* Nem
tsudák, nem árnyékok felséges Uram:
valóságos valóságok. Ideje már, hogy
félre vonyam a' kárpitot: Felséges Ki-
rály

rály nem Manasses, hanem Sedecziás fia Josiás vagyok én: ez édes Atyám: ennek életét fogadtad esküvéssel; ezt kívánom tőled. *Sede.* Ugyan mit tselekövel édes fiam. *Náb.* Örök Istenek! Manasses --- *Arz.* Már önnön vérében fetreng: alig mondám-ki parantsolatodat, leg-ottan önnön kezével, önnön melyébe szegezé önnön törét, e' vég ígére fakadván: mivel nem maradhat már titokban fortélyoskodásom; jobb saját törömre, hogy sem a' vérengező pogány kegyetlen akaratyára bíznom vég pihenésemet. *Náb.* Istentelen, 's annyit mere? *Evil.* Ah kegyelemnek, hatalomnak nagy tüköre, édes Atyám! ezen életemre; melyet Josiásnak kell közfönnöm --- *Náb.* Mit kívánsz? *Evil.* Botsánatot Údvőzétőmnnek. *Josf.* Nem botsánatot, Atyámnak esküvéssel állatott élete, egyetlen egy kérelmem: ha ettől el-nem álland kegyelmed, igazságod, bőven elégítez. *Náb.* O Istenek! így tünteti tehát fűstbe bőszerűa gerjedett akaratomat egy tehetetlen gyermeknek fortélya? *Evil.* Ez merő jóság, ártatlanság: más szöte a' tsalárdságot. *Náb.* Kely-fel fiam, fogd-el szívedet ettől a' Királyi véredet motskoló szánakodástól

tól te, én eskütt hitem mellől el-nem állok, melyre Királyi méltóságom, melyre meg-tartott életed kötelez: de illy véletlen változásban óva kell tapogatnom, hogy nagyot ne botollyon tanátsom. *Sede.* Álmod, vagy ugyan téged látlak szerelmes fiam! 's miért? miként? --- *Josf.* Szerelmes Atyám! hadd térítem-meg az életet, mellyel néked tartozom: ártatlan tettetésem, mellyet jó Istenem gyámolított, diadalmat von Nábuk haragján: Manasses fiának vél vala ő lenni: hogy Evilmérnek én karommal meg-tartott életét méltó bérrel jutalmazná, önnön életére esküvék, hogy meg-tartya Apám életét, a' mellyet én kívánok vala bérül. *Sede.* Nem egy könnyen állják-meg a' vér-szopó pogányok, maga eskütt hitőket, hanem ha ifzonyatosb kegyetlenséget eskűznek. *Náb.* Meg-pihentem már: helyes tanátsra nyitott utat gyors elmém: hogy gyermekeit ki-végzem e' világból: Sedecziásnak hogy Apját meg-tartom: Josiásnak fogadtam esküvéssel: noha tudatlan esküdtem, illik pontra tellyesítenem esküvésemet. Sedeczia! eskütt hitemnek szentelem bőszerűmat: nem vesztetem életedet: ebből ki-vehedd Josia, mi bérét
vé-

vészéd ravaszkodásodnak? te half-meg: hogy eskütt hitemnek áldozzam kegyelememet. De az egekre, és mind arra, ha mit nálomnál nagyobbbat foglalnak magokban, eskűzöm, fokkal fájdalmasabb szívemnek a' te halálod fiam, hogy sem Apádnak élete. *Sede.* Mi tündér kegyesség ez: a' bűnetlent veszteni, hogy a' bűnös éllyen? En vétettem: én szövetekeztem Egyiptussal: én ráztam le nyakamról igádat: én ütöttem pártot ellened: de ez mit vétett? hanem ha vétek, majd óhatatlan haláltól menteni édes véredet. *Jof.* Ne zaklasdd idétlen búval bánattal szívédet édes Atyám: ez áll világból ki-bontakozni, nekem fő örömem: vidám szívvel, ortzával mégyek én nagy őseim nagy lelkeihez: vigadozva tsatlom ditsóséges tetemeikhez ártatlan tetemeimet: túl esem már minden változáson, félelmen: nem szorongattya testemet a' vérengező pogánynak bilintse: nem győtri lelkemet dühösködése, nem sérti szívemet édes nemzetemnek vég veszéllye. Hogy így eszkeskedjem, így erősödjem, tsak most sugá fűlembé Jeremiás. Te édes Atyám ély: a' homályos jövődőlésnek egyik tzikellye már el-tellet: a' másíknak tsak hamar ki fej-

fejtendő titkát békével várjad: ez az egek parantsolattya. *Rapf.* Ki tarthassa-meg szemeinek sebes folyamit illy keferűséges változásban! De vallyon mit forral magában mély gondoskodásba merültt Királyom? *Nab.* Ugy vagyon: meg-esküdtem: Királyi felségemben jár eskütt hitem: haszontalan eszmélkedem, mi úttal mentsem haláltól szegény Josiást. De mire tartom istentelen ellenségemet? el-telvén a' jövődőlésnek egyik tzikellye: a' másíknak is kellemetes kiderülését várja: már ezt kell tellyesítenem: de úgy hiszem, nem esik szája izére: Sedeczia! Istenednek ígérete: nem látod Babylon tornyát: Igen-is nem látod: életed szemeit akarám bé hundertni: ezen végezésemből ki-forgatot gondatlan eskűvésem: mást végzek: hogy a' homályos jövődőlésnek más tzikellye tellyesedjék, tested szemeit szúratom-ki: és így diadalmas szekeremhez kötött vakrabomat hurtzollak téged soha sem látandó Babylonba. Mond-meg már, mit reménlel többet? *Sede.* Jaj nekem! vakfogoly-szolga-Babylonba! nyilván tapasztalom már, hogy semmi elme, erő, tanács, fortély nem gátolhattya Istennek jövődölését! Tellyes diadalmat vól rajtam

tam Nábuk: ismértem, imádom Istenemnek boszszú-álló kezét. Örök Istenem! édes eleimben kiváltt kegyeségednek, én bennem kiváltt igazságodnak példáját terjesztetd szélles e' világra: de szép tsendel fogad életem tárgya? hogy ez annál kellemeteseb legyen, arra kérlek egyedül irgalmas Istenem, búval bánattal el-tellet napjaimat kora halállal fejezd. Te pedig ditsőséggel el-tellet Király győzedelmeddel tennen kinyeden ély, gyönyörködjél, kérkedjél. *Evil.* 'S vallyon kő vagyok-e' én? hogy el-bámúltt szénye szüvel nyögjem-el édesfemnek tetézett keservét? Ah Josia! jobb fiú, hogy sem barát! ki álmélkodtató szeretet, hűség kapsol Atyádhoz! ki parányi barátodhoz! Atyám ládd-e' ezt a' kardot! Josiás kardját, életem egyetlen egy védelmét! ha szerelmes barátom életéért esedező kérelmem nem fér szívvedhez, férjen édes barátomnak Josiásnak szántt, és áldozandó életem. *Náb.* Arzak fogd zabolára ezt az éretlen indulatot. *Jos.* Tartsd-meg édes *Evilmérem* nékem szántt életedet, tartsd-meg tennen magadnak, Apádnak, országodnak, édes atyámfiának, a' kit Babylonnak kegyetlen tömlötze fanyargat: használ-

nálhat ezeknek: nem már nekem. *Náb.* Mennyetek már: te Arzak járj-el híven vég parantsolatomban. *Arz.* Tetézett keservemben meg-dermedett nyelvemet már alég mozdétom. *Jos.* Barátom ime' meg-téritem kedves ajándékokat: talám nagyobb ditsőségre nyit utat néked. *Evil.* Sőt inkább szegezd szívembe! lelkennek telhetetlen szomorúsága! -- *Jos.* Isten hozzád lelkem édes barátom! *ifia.* Szörnyű halálra megyünk tehát szerelmes Atyám! *El-bámúlt Sedec.* O Istenem! ô Istennek szentséges háza! ô édes magzatim! ô Dávidnak választott nemzetsége! ô Istennek máfolhatatlan szava! mire jutot bódogtalan fejem!

VII. KI-MENET.

Nábuk, Evilmér, Rapsak.

Evil. **H**Add késérjem darága kintsemet! életemnek egy felét vesztetd Apám: áldozd-fel más felét-is telhetetlen haragodnak. *Náb.* Egy nyomot se tégy gyermek: atyai akaratomat parantsolat gyanánt tiszteled. *Raps.* Ne indulj-meg rajta ô Király: igen el-hatalmasodot fájalmában nem-is tudja, mire fakadjon nyelve? *Náb.* Magzatom vétkének könny-

nyű a' botsanattya: nagyobb bú furdal-
lya szívemet: könyörületességnek vél-
ném, ha felette mardosó őszöntel nem
keverné minden izemet. Soha senkire
sem gerjedet olly szörnyen haragom,
mint erre a' párt-űtő nemzetre: azon
vala a' háládatlan, hogy felségem iná-
ról le-űsön, hogy fel-gerjedett haragom-
ból tsúfot üzzön: 's még-is úgy lázik,
mintha igen kegyetlenkedném: nem-is
szemlélhetem bú, bánat, infzonyodás nél-
kül ki-ontott vérét: Rapsace talám ártat-
lan, talám szent ez a' vér, melly szinte
siralomra fakasztja szemeimet? *Raps.*
Ez világos jelensége felette könyörüle-
tes szívednek. *Evil.* O Jofia édeséges
barátom! édeséges felem! *Raps.* Efze
lősködik keservében. *Náb.* Hadd eny-
hétse ártatlan firánkozással heves fájdal-
mát. *Evil.* Tehát tennen ártatlan vé-
redben fetrengesz már szívem édes bará-
tom! ő ki mélyen hatott emlékezetembe
ékeséges képed! úgy lázik, hogy mind
egyre körültem kerengesz: ismértem sze-
relmes ortzádat, ismértem engem éltető
kezedet, ismértem édeséges ízozatodat!
menny már ő bóldog lélek! menny ama di-
tsóúltt lelkekhez, vegyed jeles érdeme-
idnek bő és örök jutalmát. O én Jofiá-
som!

som! szerelmes tárdom! alig kezdélek is-
mérni, alig botsátkozám gyönyörűséges
nyájaskodásba veled, leg-ottan ki-fatsará
szívemből egyetlen egy örömdömet az
ádáz szerentse. 'S hogy állyam-meg ezt
a' szertelen erőszakot? hogy vethessen
gerebet egy valaki, hogy nyomodban ne
űgessek? Ah rohannyatok már bizvást
reám sötétes barlangitokból ti kegyet-
len fene-vadak, szaggafsátok, rombol-
lyátok bizvást minden tagomat, izemet,
hogy csak hamar juthassak oda, a' hová
ártatlan üdvözítőm, kintsem, életem!
Náb. Vidd-el szaporán Rapsace: igen fel-
keveri gyomromat telhetetlen keserve:
ki nagy búra fakad boszszú-állásom, melly-
ből merő gyönyörűséget, örömdöt, éde-
séget várok vala! de ime' Arzak.

VIII. KI-M E N E T.

Arzak, Nábuk.

Arz. O Lly szánakodás, olly iszonyo-
dás fogá-el szívemet ő Király,
hogy megszűnjen sem tudom; honnan
kezdjem beszédemet. Eltemben soha sem
láték bátrabb fiút, fanyarúságosb Apát:
Náb. Véghez ment e' parantsolatom?
Arz. 'S ki mondhasza-ki volta-képpen,

miként ? szinte akkor hullának az ártatlan apróságnak fejetskéi, a' midőn gyöngé kezeiket, keserves könyekbe bórúltt szemeiket emelgetik vala Apjokhoz : olly hathatós szánakodást gerjeszte ez a' szörnyű öldöklés mindenekben , hogy még a' durzadt porofzlókat-is sűrű firalomra kínszeritené. De Josiás! Josiás! -- szinte el-áll nyelvem ő Király! deli termete, bátor szíve, vidám ortzája, keservében elbámúltt Apját bátorító édesfégyes szava olly könyörületeségre, álmélkodásra bírá az egész népet, hogy győzedelmi pompával ditsőitetni, nem halállal tufakodni látfatnék. Mit mondjak már a' keferűségnek tengerébe merűltt Sedecziáról? őnnön vérekben fetrengő gyermekeibe szögezett, keferűséggel el-tellet, megdermedet szemeit előbb szúra-ki a' fájdalomnak szertelensége, hogy sem a' hőhérnak töre. *Náb.* Edes Arzakom semmire sem erefzkedtem mind eddig, a' mit meg-kellene bännom: ezen kemény végezésemet akaratom ellen-is kell fajnálnom. De hová ragad szánakodásom? avagy nem botlottam ebben: avagy ha botlottam-is, vagyon-e' olly hatalmú Isten, a' ki bősfszút állyon, avagy állhasson rajtam?

IX.

IX. KI-MENET.

Jeremiás, ugyan azok.

Jerem. **U**Gyan azon Isten, a' ki haragjának közepette-is nem vetkezeti Dávid házára hajlott irgalmából. El-jő higyed, el-jő ama keserves üdö, holott tetézett bősfszút áll mostani bőszonkodásodon Israelnek Istene: sanyarúsággal el-tellet Dávid háza, felséges Szentegyházunknak le-omlott falai, Sionnak kietlen pufztaságra jutott vára, sullyos vasba, tömlőtzebe szorúltt Israel népe mint egy ujjal mutatnak ama szertelen bősfszúra, mellyre telhetetlen dölfsősgedet intézi Istennek mindenható Keze. *Náb.* Engeszteld reám kérlek ő Próféta ezt a' nagy, és mind eddig ismértelen Istent: ime' le-mondok már minden haragomról: sőt kiváltt kegyeséggel folytatom mind egyre szemeitől meg-fosztatott Királyodnak bús életét Babylonban. Jerünk már, hogy ne lássam Sedecziásnak sanyarúságos állapotát: igen gyűlölöm vala eddig: már szívesen szánakodom rajta.

UTOLSO KI-MENET.

Jeremiás, Sedecziás.

Jerem. **S**Ez e' Judának Királya, kiben csak embert-is nagy nehezen

F 3

nyo-

nyomozok? anyira folyá-el kegyetlenül ki-szúrta szemeiből ifzonyatossan tsurgó vére! Vérengző Káldor! a' ki most az eget vered dőlős tetőddel, tudjad, hogy ma holnap sokkal ifzonyatosb, sokkal gyalázatosb fanyarúságnak örvényébe hengerét telhetetlen gögöd. Mennyei Örök Istennek bőszerű-álló keze ki vér az emberek között: fene-vadak barlangiban léfzen lakod: meg-keményedik, szörösödik, körinösödik bőröd mint a' baromnak: négy kéz láb máfzkállsz, a' vadon erdőket, fene-állatokat rettenteni fogja éktelen termeted. De szertelen ifzonyodásomban-is egy némelly tsendes elmének sugára vidámítya el-keferedet szívemet. Térj magadhoz Sedeczia! az Örök élő Isten, kinek nem haragja, hanem valójában való irgalma árasztotta reád mind e' fanyarúságodat, légyen egyetlen egy reményed, kintsed, örömöd. *Sede.* Örök Istenem! haragodban-is igaz irgalmas Istenem! Te hozzád folyamom, téged imádlak, téged ditsőitlek felette el-áradott keferűségemben. Temérdek ugyan a' mit szenvedek: de régen, de igen meg-érdemlém! vakabb, nyomorultabb, bódogtalanabb valék, holott rusnya fertelmeskedésnek, bálványozásnak motsarában fetrengék vala, hogy

hogy sem most, holott szemeim el-enyészett fényét fájlalom. Nem el-vesztett Országom, kintseim, gyermekeim, nem rabságom, vakságom oka szívemen elhatalmazott fájdalomnak: hanem táméntalan gonofzságom. Vétkeztem Uram, vétkeztem! esze veszettül tapodtam szent Törvényidet! kegyetlenül üldöztem Prófétáidat! rútul gyaláztam imádandó nagy nevedet! tengeri fővenynek számtalan fokaságát előztem gonofzságim fokaságával! Ezek valának tetézt fanyarúságomnak keserves gyökere: ugyan ezek léfznek szüntelen kefergéfemnek. Szemeimnek meg-térhetetlen kárát tsupán arra nézve bánom, hogy nem sirathatom már bűneimet: de mivel nem folytathatom már szemeim könnyeit; folytatni fogom éltet fogytáig bánkódó szívemnek véres folyamit. Ezek engefztelleyenek téged nagyon meg-bántódott Istenem: ezek mosás-el vétkeimnek fertelmes motskát. Ezt ha meg nyerendem, valóban bódogul folytatom, és kegyes szavadhoz képest szép tsendel fejezem életem napjait. *Jerem.* Menny-el már bízást édes Királyom, kövesd Babylonba győzedelmes, de minden kegyetlenkedésből ki-öltözött Nábukot. En azonban

ban Istenem parantsolattyához tartván,
itt maradok ügye-fogyott hazámban: és
majd a' fel-dúlt Szentegy-háznak, majd
a' le-omlott Királyi várnak kő romláfin
üldögelvén, keserves éjjeimet, keserves
napjaimat szüntelen kefergésben, fira-
lomban éldegelem, folytatom. Hogy
pedig maradékink tanúllyanak rajtunk,
el-pusztúlt Jerusálemnek hevés hamvára
e' verseket jegyzem: Tanulmányok Sede-
cziáson Királyok, és vegyétek sziveitek-
re, hogy Isten akarattján fordul-meg a'
Felségek bódog és bódogtalan állapot-
tya. Mi haszna roppant tartományokra
terjedett birodalomnak? mi haszna ezer-
nyi ezer vitézekből álló feregeknek? mi
haszna hatalmas Országokkal kötött sző-
vetségnek, ha Istennek kegyes Keze nem
támogattya? Az igaz hit, Isteni tisztelet,
jóságos élet állattya: a' hűtelenség, erő-
szak, fesletség, fonákul forgattya a' Ki-
rályi székeket. El-veszti óvéinek,
a' ki Istenének szegi hitét.

V É G E.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchenyi Könyvtár